№ 6. Brześć nad Bugiem, dn. 20 września (za sierpień) 1921 r. Rok. I.

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POLESKIEGO.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Brześć n/B., Poleski Urząd Wojewódzki.

Cena pojedyńczego egzemplarza 100 mk.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO.

TREŚĆ DZIAŁU NIEURZĘDOWEGO.

DZIAŁ URZĘDOWY.

I.

Wykaz Ustaw i Rozporządzeń ogłoszonych w ciągu miesiąca sierpnia 1921 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i w Monitorze Polskim, mających moc obowiązującą na terenie Województwa Poleskiego.

148.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej:

Nr. 66 z dnia 3 sierpnia 1921 r.

Poz. 421. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1921 r. o podwyższeniu dodatku drożyźnianego do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych.

Poz. 422. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. w przedmiocie ustalenia wysokości djet, wynagrodzenia rozjazdowego oraz zwrotu kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.

Poz. 423. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia na ziemie województwa: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego, białowieskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego przepisów prasowych, o zakładach drukarskich, składach druków, widowiskach i zmianie nazwisk.

Poz. 424. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej przepisów celnycb i taryfy celnej na obszary województw: wołyńskiego, poleskiego i nowogródzkiego i powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego.

Poz. 426. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą (Dz. Ust. R. P. Nr. 79, poz. 527) i na jej zasadzie wydanych rozporządzeń na obszar województw: wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego, oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego.

Poz. 427. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie i powiaty grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego mocy ustawy o ludowych szkołach rolniczych.

Poz. 429. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 lipca 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Kolei Żelaznych o wprowadzeniu wolnego handlu węglem kamiennym, koksem, węglem brunatnym i brykietami węglowemi.

Poz. 430. Rozporządzenie Ministra Skarbu oraz Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie uregulowania wywozu ropy naftowej oraz przetworów ropy naftowej.

Nr. 67 z dnia 13 sierpnia 1921 r.

Poz. 431. Ustawa z dnia 30 lipca 1921 r. o zwiększeniu emisji serji II biletów skarbowych.

Poz. 432. Ustawa z dnia 30 lipca 1921 r. w przedmiocie ratyfikacji protokułu podpisania statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 grudnia 1920 roku.

Poz. 433. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1921 r. w przedmiocie uposażenia osób wojskowych.

Poz 434. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia postanowień artykułu 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.

Poz. 435. Rozporządzenie Prezydenta Ministrów, Ministra Skarbu, Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 12 lipca 1921 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 20 grudnia 1920 r. o wykonaniu ustawy z dn. 13 lipca 1920 r. o uposażeniu nauczycieli, dyrektorów, instruktorów państwowych szkół zawodowych oraz seminarjów dla nauczycieli szkół zawodowych (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 3, poz. 12).

Poz. 437. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 lipca 1921 r. w przedmiocie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustaw z dn. 6 lipca 1920 r. i z dnia 18 marca 1921 r. o opłacie stemplowej od kart do gry na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty grodzieński, białowieski i wołkowyski województwa białostockiego.

Poz. 442. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 lipca 1921 r. w przedmiocie przedłużenia zapisów na 5% długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową z r. 1920.

Poz. 443. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 lipca 1921 r. w przedmiocie terminu wymiany oraz zwrotu Urzędowi pożyczek państwowych świadectw tymczasowych i obligacji 5% pożyczki państwowej z roku 1920 przez placówki subskrypcyjne.

Poz. 444. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 27 lipca 1921 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej.

Nr. 68 z dnia 19 sierpnia 1921 r.

Poz. 445. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 29 lipca 1921 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Nr. 69 z dnia 20 sierpnia 1921 r.

Poz. 454. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 19 lipca 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 16 stycznia 1919 r. o organizacji urzędów ochrony lasów na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: grodzieński, białowieski i wołkowyski województwa białostockiego.

Poz. 456. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 5 sierpnia 1921 r. w przedmiocie zmiany taksy dla pisarzy hipotecznych.

Poz. 457. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 5 sierpnia 1921 r. o organizacji i zakresie działania urzędów probierczych.

Poz. 458. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 lipca 1921 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o przepisach wykonawczych do dekretu z dnia 3 stycznia 1919 r. o stowarzyszeniach.

Poz. 459. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 6 lipca 1921 r. w sprawie podwyższenia opłat za telegramy zagraniczne.

Poz. 463. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lipca 1921 r. o częściowej zmianie rozporządzenia w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 3 stycznia 1919 r. o stowarzyszeniach (Dz. Ust. Rz. P. 1920 r. Nr. 19, poz. 100).

Poz. 464. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 28 lipca 1921 roku w przedmiocie ustalenia kompetencji Ministrów odnośnie do spraw naftowych.

№ 70 z dnia 30 sierpnia 1921 r.

Poz. 466. Ustawa Emerytalna funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.

Poz. 469. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 lipca 1921 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Spraw Zagranicznych i b. Dzielnicy Pruskiej, oraz z Prezesem Głównego Urzędu Likwidacyjnego, w przedmiocie dokonania rejestracji i stemplowania tytułów długu przedwojennego Austrji i Węgier.

Poz. 470. Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 10 sierpnia 1921 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie przekazania Państwowemu Bankowi Rolnemu przyjmowania i ściągania należności z tytułu pożyczek, udzielonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych na pomoc rolną.

Poz. 471. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Mi-

nistra Przemysłu i Handlu z dnia 18 sierpnia 1921 r. w przedmiocie ulg celnych.

№ 71 z dnia 31 sierpnia 1921 r.

Poz. 472. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 25 stycznia 1919 r. o nabywaniu i posiadaniu broni i amunicji na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, oraz powiaty: grodzieński, białowieski, i wołkowyski województwa białostockiego.

Poz. 473. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1921 r. o dodatku dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów budownictwa państwowego Ministerstwa Robót Publicznych za pracę przy budowie na obszarach b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego.

Poz. 474. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. o rozciągnięciu na obszar województw- nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: białowieskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego mocy dekretu z dn. 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego.

Poz. 475. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego mocy rozporządzeń, dotyczących organizacji zarządu dóbr i lasów państwowych.

Poz. 476. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dnia 2 czerwca 1920 r. na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: białowieski, grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego.

Poz. 477. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. o utworzeniu Państwowego Komitetu Radjotechnicznego.

Poz. 478. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: grodzieński, wołkowyski i białowieski województwa białostockiego mocy obowiązującej ustawy z dnia 23 marca 1920 r. o nadzorze nad przedsiębiorstwami bankowemi i kantorami wymiany.

Poz. 479. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1921 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. w przedmiocie utworzenia Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz na powiaty: grodzieński, wołkowyski, i białowieski województwa białostockiego.

Poz. 480. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 1921 r o rozciągnięciu mocy ustawy z dnia 18 marca 1920 r. w przedmiocie wydzierżawienia niezagospodarowanych użytków rolnych na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: grodzieński, białowieski i wołkowyski województwa białostockiego.

Poz. 481. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 lipca 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 9 kwietnia 1921 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 14 grudnia 1920 r. dotyczącej przejęcia kolei, zbudowanych przez b. władze okupacyjne, pod zarząd Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Poz. 482. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 29 lipca 1921 r. w sprawie zmiany postanowień, dotyczących tymczasowej komunikacji bezpośredniej z kolejami W. M. Gdańska.

Poz. 484. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 lipca 1921 r. w przedmiocie zmiany art. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 września 1920 r. o przeprowadzeniu 4% państwowej pożyczki premjowej.

Poz. 487. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 1 sierpnia 1921 r. w przedmiocie zmiany postanowienia o ograniczeniu odpowiedzialności kolei w bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i austrjackich.

Poz. 488. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 4 sierpnia 1921 r. w przedmiocie zniesienia rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami polskich kolei żelaznych a Tryjestem i Fiume (Rjeką).

Poz. 489. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 5 sierpnia 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia części I taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

149.

W Monitorze Polskim:

№ 175 z dnia 4 sierpnia 1921 r.

Poz. 238. Obwieszczenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych z dn. 26 lipca 1921 r. w przedmiocie przyjmowania oświadczeń wyboru obywatelstwa polskiego na terytorjum Rosji i Ukrainy.

№ 176 z dnia 5 sierpnia 1921 r.

Poz. 239. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Rady Rzemieślniczej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

№ 181 z dnia 11 sierpnia 1921 r.

Poz. 244. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22-go czerwca 1921 roku w przedmiocie utworzenia Państwowej Rady Naftowej.

№ 184 z dnia 16 sierpnia 1921 r.

Poz. 246. Pozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 lipca 1921 r. w sprawie przejęcia przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu od Ministerstwa Spraw Wojskowych likwidacji materjału z demobilu wojskowego i zdobyczy wojennej.

Nr. 185 z dnia 17 sierpnia 1921 r.

Poz. 247. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 lipca 1921 r. w przedmiocie reklamacji zarejestrowanych przesyłek pocztowych wewnętrznych i zagranicznych.

№ 191 z dnia 24 sierpnia 1921 r.

Poz. 254. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 8 lipca 1921 r. w przedmiocie regulaminu i programu egzaminów dla kandydatów na wyższe stanowiska służby meljoracyjnej w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

№ 194 z dnia 27 sierpnia 1921 r.

Poz. 257. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 sierpnia 1921 r. w przedmiocie zmiany

§ 18 „Tymczasowych przepisów“ z dnia 26 stycznia 1920 r. o sposobie pobierania przychodów i dokonywania wydatków przez władze i urzędy państwowe (Monitor Polski Nr. 59—64 z r. 1920).

II.

150.

Zarządzenie Wojewody Poleskiego w przedmiocie utworzenia Tymczasowej Rady Wojewódzkiej.

Na zasadzie § 6-go Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21-go marca 1921 roku o organizacji władz administracyjnych drugiej instancji na ziemiach przynależnych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 roku (Dz. Ust. Nr. 39, poz. 235), zarządzam, co następuje:

§ 1.

Do czasu powołania w drodze właściwych rozporządzeń Rady Wojewódzkiej (§ 31 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21-go marca 1921 r. Dz. Ust. Nr. 39, poz. 235) przy Wojewodzie Poleskim czynną będzie Tymczasowa Rada Wojewódzka.

§ 2.

Tymczasowa Rada Wojewódzka jest organem doradczym Wojewody.

§ 3.

W skład Tymczasowej Rady Wojewódzkiej wchodzą:

1) Delegaci Tymczasowych Rad Powiatowych po jednym od każdej Rady.

2) Delegaci instytucji społecznych o charakterze gospodarczym i kulturalno-oświatowym, działających na terenie Województwa, po jednym od każdej instytucji. Wykaz tych instytucji ustali osobne zarządzenie Wojewody.

3) Zaproszeni przez Wojewodę przedstawiciele działów administracji państwowej na terenie Województwa, nie należący do urzędu Wojewódzkiego.

4) Zaproszeni przez Wojewodę przedstawiciele wyznań rzymsko-katolickiego, prawosławnego i mojżeszowego—po jednym od każdego wyznania.

§ 4.

W posiedzeniach Tymczasowej Rady Wojewódzkiej, względnie w wyłonionych przez nią komisjach, biorą udział kierownicy poszczególnych działów administracji Wojewódzkiej, delegowani przez Wojewodę, jednak nie uczestniczą w głosowaniu przy ferowaniu przez Radę względnie przez Komisję—uchwał.

§ 5.

Na zaproszenie Wojewody w posiedzeniach Tymczasowej Rady Wojewódzkiej mogą brać udział w charakterze rzeczoznawców osoby nie wymienione w § 3-cim niniejszego Zarządzenia.

§ 6.

Członkowie Tymczasowej Rady Wojewódzkiej pełnią swe czynności honorowo.

Przyjeżdżającym na posiedzenia członkom Tymczasowej Rady Wojewódzkiej, powołanym na zasadzie punktów 1, 2 i 4 § 3-go, przysługuje zwrot kosztów podróży i djety, przewidziane dla urzędników państwowych VI kategorji płac.

§ 7.

Tymczasowa Rada Wojewódzka wydaje opinje w sprawach poddanych pod jej obrady przez Wojewodę, lub podjętych z własnej inicjatywy, stosownie do § 9-go niniejszego zarządzenia, oraz w sprawach uchwał, powziętych przez Rady Powiatowe.

§ 8.

Tymczasowa Rada Wojewódzka wydaje opinje bądź na posiedzeniach plenarnych, bądź w Komisjach, które może tworzyć dla stałego lub jednorazowego rozpatrywania pewnej określonej kategorji spraw. Opinje Tymczasowej Rady Wojewódzkiej bądź jej Komisji, w razie przekazania tej ostatniej przez plenum Rady swych kompetencji w określonym przez Radę zakresie spraw, wydawane są w formie uchwał, powziętych absolutną większością głosów obecnych na posiedzeniu.

§ 9.

Tymczasowa Rada Wojewódzka jako organ inicjujący ma prawo stawiania wniosków w sprawach:

1) zmiana granic Województwa, oraz zmiany granic powiatów i gmin,

2) technicznej odbudowy kraju,

3) komunikacji,

4) aprowizacji i walki z drożyzną, lichwą i spekulacją,

5) handlu, przemysłu, rozwoju rzemiosł, instytucji kredytowych,

6) ruchu spółdzielczego,

7) rolnictwa i meljoracji rolnych, leśnictwa, przemysłu rolnego i leśnego, ogrodownictwa i pszczelnictwa,

8) weterynarji,

9) hygieny społecznej i zdrowia publicznego,

10) opieki społecznej i dobroczynności publicznej,

11) oświaty publicznej i kultury społecznej,

12) opieki nad zabytkami,

13) we wszelkich sprawach, dotyczących gospodarki komunalnej,

14) we wszystkich tych, które określą późniejsze zarządzenia.

§ 10.

Szczegółowe regulaminy czynności Tymczasowej Rady Wojewódzkiej ustanawia Wojewoda. Regulaminy czynności Komisji uchwala Tymczasowa Rada Wojewódzka.

§ 11.

Do udziału w pracach Tymczasowej Rady Wojewódzkiej (względnie jej Komisji) Wojewoda deleguje z pomiędzy urzędników Urzędu Wojewódzkiego referentów, których zadaniem jest prowadzenie protokółów posiedzeń, oraz referowanie i opracowywanie spraw w zakresie prac Tymczasowej Rady Wojewódzkiej, podjętych z jej inicjatywy i stosownie do wyniku jej rozpraw.

§ 12.

Wojewoda zwołuje posiedzenie Tymczasowej Rady Wojewódzkiej w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na kwartał. Na posiedzeniach Tymczasowej Rady Wojewódzkiej przewodniczy Wojewoda lub wyznaczony przezeń—z pośród Naczelników Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego — zastępca.

§ 13.

W komisjach, którym Tymcz. Rada Wojewódzka przekazała swe kompetencje, przewodniczy Wojewoda lub wyznaczony przezeń zastępca. Komisje, powołane przez Tymczasową Redę Wojewódzką do opracowania pewnej kategorji, spraw lecz nie upoważnione do wydawania opinji ostatecznej, powołują swych przewodniczących z własnego grona.

§ 14.

Wszelkie czynności biurowe Tymczasowej Rady Wojewódzkiej załatwiają biura Urzędu Wojewódzkiego.

§ 15.

Kadencja Tymczasowej Rady Wojewódzkiej trwa do czasu powołania zgodnie z §§ 1 i 31 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 marca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 39 poz. 235) Rady Wojewódzkiej. Gdyby jednak Rada Wojewódzka powołaną nie była do dnia 1-go lipca 1922 r.—pierwsza kadencja Tymczasowej Rady Wojewódzkiej trwa do tego terminu.

§ 16.

Wojewoda, ma prawo bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek Tymczasowej Rady Wojewódzkiej, rozwiązać Tymczasową Radę Wojewódzką i przed upływem terminu jej kadencji. W tym wypadku nowe powołanie Tymczasowej Rady Wojewódzkiej nastąpi najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od dnia jej rozwiązania.

Brześć n/B., dn. 5 sierpnia 1921 r.

Wojewoda Poleski:
(—) *Walery Roman*

151.

Przepisy tymczasowe, dotyczące sposobu załatwiania spraw przemysłowych na terenie Województwa Poleskiego.

1.

Instancja decydująca.

Sprawami udzielania pozwoleń przemysłowych na zakładanie, urządzanie i uruchomianie zakładów przemysłowych, fabryk i fabryczek, jak również wszelkiemi innemi sprawami, związanemi z biegiem zakładów przemysłowych, kieruje i w sprawach tych decyduje w II instancji Wojewoda. Sprawy te są opracowywane przez Wydział Przemysłowy (VII) Urzędu Wojewódzkiego.

2.

Podstawy prawne i kompetencje.

Wobec tego kompetencji Wojewody co do udzielania pozwoleń na zakładanie, urządzanie i uruchomianie zakładów przemysłowych podlegają wszelkie zakłady przemysłowe, fabryki i fabryczki, a w szczególności zamieszczone w wykazie do art. 5 Ustawy o przemyśle fabrycznym (Zbiór Praw Ces. Ros. — tom XI część 2 wyd. 1913 r.).

Zgodnie z nadmienioną ustawą kompetencji Wojewody podlega także wydawanie pozwoleń na zakładanie składów i sprzedaż olejów mineralnych, nafty i produktów jej destylacji, pozwoleń na instalacje do wydobywania acetylenu, na składy i sprzedaż karbidu, na składy i sprzedaż prochu.

Sprawy o udzielanie pozwoleń na zakładanie fabryk:

a) materjałów wybuchowych,

b) sacharyny,

mogą być załatwiane na zasadzie każdorazowego porozumienia się z Ministerstwem Przemysłu i Handlu.

3.

Zakres niniejszych przepisów.

Przepisy niniejsze dotyczą w myśl § 3:

a) wogóle wszelkich fabryk, rękodzielni i zakładów przemysłowych, z wyjątkiem zakładów rzemieślniczych (szewckich i krawieckich i t. p.) i z wyjątkiem zakładów, niekorzystających z pracy silników i zatrudniających nie więcej, niż 5 ludzi (terminatorzy, stróże i t. p. nie są zaliczeni do stałych pracowników).

b) wszelkich zakładów, bez względu na ilość zatrudnionych robotników i bez względu na silniki, wyszczególnione w wykazie do art. 5-go Ustawy o przemyśle fabrycznym (Zbiór Praw Ces. Ros. — tom XI część 2 — wyd. 1913 r.) (patrz zał. № 1).

4.

Kategorje pozwoleń przemysłowych.

Wspomniane § § 1 i 3 kategorje pozwoleń na zakładanie, urządzanie i uruchomianie zakładów przemysłowych rozumieć należy w sposób następujący:

a) pozwolenie na założenie lub urządzenie zakładu przemysłowego (t. zw. zasadnicze pozwolenie) udzielane jest zakładom nowopowstającym bądź w budynkach projektowanych, jeszcze nie istniejących, bądź w budynkach, które choć istnieją, nie służyły jednak do celów przemysłowych, bądź w budynkach, które służyły dawniej do celów przemysłowych.

Pozwolenie zasadnicze na założenie lub urządzenie zakładu przemysłowego nie daje jeszcze prawa do uruchomienia tego zakładu.

b) Pozwolenie na uruchomienie zakładu przemysłowego udzielane jest po wybudowaniu i całkowitem urządzeniu wewnętrznem zakładu przemysłowego.

UWAGA: W ogólnym typowym wypadku kiedy dopiero projektowaną jest budowa (budynki nie istnieją) lub urządzenie tegoż w budynku istniejącym, przedewszystkiem na podstawie przeprowadzonego dochodzenia wydaje się zasadnicze pozwolenie, kiedy zaś zakład zostanie wybudowany i urządzony—wówczas wydaje się również po przeprowadzonych dochodzeniach — ostateczne pozwolenie na uruchomienie.

W wypadkach, kiedy zakład jest już urządzony, istniał dawniej i jest czynny obecnie, może być stosowany niekiedy skrócony sposób postępowania, a mianowicie: formalność wydawania zasadniczego pozwolenia może być zbędną i po odnośnem postępowaniu wydanem zostaje pozwolenie na uruchomienie, względnie na dalsze prowadzenie czynnego zakładu.

5.

O dokumentach przy uzyskiwaniu pozwoleń.

Osoby, pragnące uzyskać pozwolenie na założenie, urządzenie i uruchomienie, względnie prowadzenie w dalszym ciągu istniejącego i czynnego zakładu przemysłowego, winny złożyć w Urzędzie Wo-

jewódzkim lub we właściwym Urzędzie Starościńskim następujące dokumenty:

a) w sprawie o pozwolenie na założenie lub urządzenie zakładu:

1) podanie (patrz § 7 p. 1 — Uwaga),

2) plany w 2-ch egzemplarzach, podklejone na grubym papierze, składane sekcjami o wymiarach 33 cm. dług. x 20 cm.; każdy egzemplarz planu zawierać winien:

a) plan orjentacyjny miejscowości,

b) plan sytuacyjny całej posesji, na której znajduje się zakład przemysłowy,

c) plan zakładu przemysłowego, zawierający rzuty poziome, przekroje budynku fabrycznego oraz budynków, mających bezpośredni związek z zakładem przemysłowym — wszystko w miarach metrycznych, plan sytuacyjny w skali 1 : 500, plan i przekroje w skali 1 : 100.

3) deklarację (druk) podług załączonego wzoru (zał. № 2) z opisem i danemi, dotyczącemi zakładu,

4) opis fabrykacji,

d) W sprawach o pozwolenie na uruchomienie zakładu przemysłowego:

1) podanie (patrz § 7 p. 1 uwaga),

2) plany zakładu, na których winno być pokazane szematyczne rozstawienie kotłów, maszyn, urządzeń i aparatów (co do ilości egzemplarzy planów patrz „uwagę“ poniżej),

3) deklarację (druk) podług załączonego wzoru (zał. № 2),

4) opisy fabrykacji,

5) deklarację na zwyczajnym papierze ze szczegółowym wykazaniem kosztów urządzenia resp. wartości w danej chwili zakładu: (budynki, maszyny, urządzenia),

UWAGA: W ogólnym typowym wypadku, kiedy zakład ma być dopiero zbudowany lub urządzony, petent składa 2 egzemplarze planów i po odnośnem postępowaniu otrzymuje t. zw. zasadnicze pozwolenie na prawo założenia lub urządzenia zakładu przemysłowego.

W wyjątkowych wypadkach, kiedy idzie o ustalenie, czy w danym miejscu może być założony lub w danym budynku urządzony projektowany zakład przemysłowy, plany mogą być złożone, po dokonanych przez Komisję oględzinach, wówczas, kiedy orzeczenie Komisji jest przychylne dla prośby petenta. W każdym razie Komisji, przy oględzinach, winien być przedłożony jeden egzemplarz planu sytuacyjnego z ogólnym rozkładem budynków.

Kiedy zakład został zbudowany i urządzony petent występuje o pozwolenię jego uruchomienia i składa odnośne podanie oraz 2 egzemplarze planów, z których jeden egzemplarz, zatwierdzony przez władze budowlane, a drugi, stanowiący jego kopję; na planach tych winno być szematycznie pokazane rozstawienie kotłów, maszyn i urządzeń.

W szczególnym wypadku, kiedy zakład został zbudowany bez pozwolenia władz lub istniał dawniej i jest czynny, petent, występując o pozwolenie na uruchomienie względnie prowadzenie w dalszym ciągu zakładu, składa podanie o pozwolenie i dołącza odrazu 3 egzemplarze planów, z których dwa naklejone na twardym papierze—poczem bieg sprawy jest taki, jak wskazano w 2-im ustępie uwagi do § 5.

UWAGI: Oprócz dokumentów, wyszczególnionych pod poz. A i pod poz. B niniejszego §, w wypadkach niżej wymienionych petent winien:

1) Przy zakładaniu i uruchomianiu zakładów wyrabiających środki lekarskie, opatrunkowe, kosmetyczne, wody mineralne, owocowe, margarynę— złożyć przy podaniu uprawnienie osobiste na wyròb tych środków, wydane przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego względnie przez Urząd Wojewódzki.

2) Przy zakładaniu nowych gorzelni, browarów, fabryk wódek, likierów, miodosytni, cukrowni, fabryk gilz, fabryk zapałek—złożyć przy podaniu uprawnienie osobiste, wydane przez Ministerstwo Skarbu.

3) Przy zakładaniu nowych i uruchomianiu istniejących fabryk tytoniù, cygar, papierosów, gilz, zapałek, fabryk maszyn do wyrobu gilz—złożyć przy podaniu uprawnienie osobiste, wydane przez Ministerstwo Skarbu.

4) Przy zakładaniu fabryk, wyrabiajacych narzędzia miernicze — uprawnienie osobiste,. wydane przez Główny Urząd Miar i Wag przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

5) Przy zakładaniu drukarni, litografji i t. p. stosować się do dekretu z dn. 7/II. 1919 r. Nr. 146. Dziennik Ustaw Nr. 114. z dn. 8/II. 1919 r.

UWAGA: W pewnych wypadkach, kiedy sprawa dotyczy zakładu przemysłowego bardzo małego, bez silnika, zatrudniającego bardzo nieznaczną ilość robotników, nie stanowiącego żadnego niebezpieszeństwa dla otoczenia, np. zakład wytwarzający ręczne wyroby cementowe: dachówki, pustaki i t. p., petent może być zwolniony od składania planów lecz każdorazowo na zasadzie decyzji specjalnej Urzędu Wojewódzkiego.

Tekst pozwolenia przemysłowego w takim wypadku zawierać będzie szczegółowy opis zakładu, oraz zaznaczonem będzie, że petent zwolniony został od składania planów.

6.

O opłacie stemplowej.

Wszystkie dokumenty winny być opłacone właściwym stemplem, zgodnie z ustawą obowiązującą:

UWAGA: Opłaty te podług ustawy, obowiązującej od dn. 11 września 1920 r. wynoszą:

UWAGA: 1) na podaniu — 25 mk.

W razie, jeżeli zakład jest własnością spółki, to albo wyszczególnia się imiona i nazwiska wszystkich wspólników, pobierając po 25 mk. za każdego wspólnika, albo dołącza się odpis rejentalny aktu spółki, opłacony stemplem po 2 mk. za arkusz, pobierając 25 mk. stempla na podaniu.

2) na wszelkich załącznikach — po 2 mk. za arkusz,

3) na planach — po 10 mk. za każdą sekcję planu o wymiarach 33 cm. X 20 cm.

7.

Zwołanie Komisji.

Komisję zwołać może:

1) Wojewoda na obszarze całego Województwa,

2) Starosta, o ile podanie wraz z dokumentami zostało do Urzędu Starościńskiego przesłane przez Urząd Wojewódzki lub jeżeli podanie wraz z dokumentami zostało złożone bezpośrednio w Urzędzie Starościńskim.

W wypadku przewidzianym w punkcie 1 zawiadomienia o terminie Komisji rozsyła Urząd Wojewódzki bezpośrednio lub za pośrednictwem Starostwa.

W wypadkach przewidzianych w punkcie 2-im zawiadomienia rozsyła Starostwo, przytem winno ono o dniu komisyjnych oględzin zawiadomić Urząd Wojewódzki telefonogramem.

Przy ustaleniu godziny oględzin komisyjnych przez Starostwo, należy mieć na uwadze aby delegat Urzędu Wojewódzkiego mógł przybyć najbliższym pociągiem względnie innym środkiem lokomocji, tracąc jaknajmniej czasu.

8.

Skład Komisji.

W Komisji biorą udział:

1) przedstawiciel Starosty,

2) architekt powiatowy względnie inżynier powiatowy,

3) lekarz powiatowy,

4) inspektor pracy odnośnego obwodu,

5) przedstawiciel magistratu (o ile rzecz się dzieje w mieście),

6) przedstawiciel innych zainteresowanych władz: Skarbu (dla zakładów takich, jak gorzelnie, browary, fabryki wódek i likierów, miodosytnie, cukrownie, fabryki tytoniu, gilz, zapałek) kolei wojskowych i t. p.,

7) eksperci, (o ile zachodzi potrzeba).

Jeżeli na Komisji obecny jest delegat Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego to on przewodniczy, w razie jego nieobecności — przewodniczy przedstawiciel Starosty.

Oględziny komisyjne dokonywane są w obecności petenta i właściciela posesji oraz sąsiadów (których imiona i nazwiska winny być wymienione w protokule), szczególnie w razie, jeżeli zakład może być szkodliwy dla otoczenia.

W każdym razie nieobecność petenta lub sąsiadów nie stanowi przeszkody w dokonywaniu oględzin komisyjnych i sporządzeniu protokułu, w którym winno być zamieszczone omówienie odnośnej sprawy.

9.

Protokuł oględzin.

Po dokonanych oględzinach zostaje sporządzony protokuł wzoru (zał. Nr. 3), który podpisują członkowie Komisji.

Plany, przedstawione przy oględzinach komisyjnych, winny być zaświadczone za zgodność z rzeczywistością przez Architekta Powiatowego, ewentualnie Inżyniera Powiatowego.

Na planach tych należy zrobić adnotację:

„Użyte przy oględzinach komisyjnych w dniu ———— 19.... r.,“

co powinno być stwierdzone podpisem przewodniczącego Komisji.

Deklaracja (druk) (zał. A.) winna być zaświadczoną przez Starostę.

UWAGA: W protokule należy:

a) o ile fabryka już istnieje, ustalić datę jej powstania, zaznaczyć czy jest obecnie czynną i czy posiada uprawnienie dawnych władz.

b) opisać plac, najbliższą miejscowość, otoczenie, sąsiednie posesje, odległość od sąsiednich budynków mieszkalnych, publicznych (kościoła, szkoły i t. p.), niebezpiecznych pod względem pożarowym, względnie opisać sam zakład przemysłowy i urządzenia, spisać wpływ i skutki zakładu dla otoczenia pod różnymi względami.

c) ustalić, czy dopuszczalnem jest założenie, urządzenie, względnie uruchomienie lub dalsze prowadzenie zakładu przemysłowego.

d) określić przeróbki, jakie uskutecznić i warunki — jakie zachować należy:

1) co do otoczenia (plac, zastrzeżenie co do brudnych składów i ubikacji w sąsiadujących budynkach),

2) co do budynków (ogniowe mury, ogniotrwałe schody, dach i stropy), o ile zakład tego wymaga, wysokość ubikacji, rodzaj podłóg (nieprzepuszczalne i t. p.), oświetlenie, izolowanie lokalu fabrycznego od mieszkań i t. p.

3) co do instalacji kotłowej i maszynowej, pędni (transmisji),

4) co do wentylacji budynków.

5) co do rodzaju urządzenia ścieków (otwartych lub zakrytych, nieprzepuszczalnych, z osadnikami lub filtrami) dla odprowadzenia odpływów do rzeki, ścieku miejskiego, na pole (ewent. wywożenie ścieków), co do zbiorników dla odpadków stałych,

6) co do urządzenia do usuwania (unieszkodliwiania) gazów (np. wyziewy z motorów wybuchowych lub pary i t. p.)

W razie, jeżeli Komisja uzna, że jest niedopuszczalne założenie, urządzenie, uruchomienie względnie prowadzenie w dalszym ciągu czynnego zakładu przemysłowego, winno to być jasno i wyczerpująco uzasadnione w protokule.

10.

Termin Komisji.

Komisja dla oględzin zakładu winna być zwołana nie póżniej, niż po upływie dni 14 po otrzymaniu wszelkich niezbędnych dokumentów, wyszczególnionych §§ 6 i 7 niniejszej instrukcji.

11.

Postępowanie po dokonaniu oględzin komisyjnych.

Po dokonaniu oględzin komisyjnych i sporządzeniu protokułu należy wszystkie akta przesłać do Urzędu Wojewódzkiego.

12.

Sprawdzenie co do wykonania warunków i przeróbek.

Warunki i przeróbki, żądane przez Komisję przy oględzinach, mogą być w całości lub częściowo akceptowane przez Urząd Wojewódzki.

Urząd Wojewódzki może zażądać od Starosty sprawdzenia, czy przeróbki zostały uskutecznione przez petenta. Sprawdzenie winno być dokonane ściśle i dokładnie.

13.

Opłata za pozwolenia na uruchomienia.

Kiedy już całe postępowanie, dotyczące wydania pozwolenia na uruchomienie zakładu przemysłowego, zostało zakończone, kiedy interesowany wykonał wszystkie przeróbki i zastosował się do przepisanych warunków, żądanych przez Komisję i zaakceptowanych przez Urząd Wojewódzki, otrzymuje petent przez Urząd Starościński wezwanie do wpłacenia do właściwej Powiatowej Kasy Skarbowej opłaty za pozwolenie przemysłowe pod poz. B. punkt 5. wymienionej w § 6.

Dowód (kwit) wpłacenia przez petenta sumy odnośnej winien być przesłany do Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Przemysłowy).

14.

Pozwolenia przemysłowe.

Urząd Wojewódzki po zakończeniu odnośnego postępowania, przewidzianego w §§ 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 13 wydaje pozwolenia przemysłowe.

W myśl §§ 1 i 3 w normalnym biegu sprawy przewidziane są dwa pozwolenia przemysłowe:

1-sze *pozwolenie zasadnicze* na żełożenie, względnie urządzenie zakładu przemysłowego,

2-gie *pozwolenie na uruchomienie* zakładu przemysłowego (który uzyskał uprzednio wyżej wskazane pozwolenie zasadnicze na założenie, względnie urządzenie).

W skróconym trybie postępowania, o czem nadmieniono w 2-im ustępie uwagi do § 5, Urząd Wojewódzki wydaje odrazu pozwolenie na uruchomienie.

Jako załącznik, stanowiący nieodłączną całość z pozwoleniem na uruchomienie zakładu przemysłowego, wydaje się jeden egzemplarz planów, złożonych przez petenta, o czem jest wzmianka w tekście pozwolenia na uruchomienie; przytem na egzemplarzu planu umieszcza się klauzulę zaświadczenia, zaopatrzoną pieczęcią i podpisem.

Ten egzemplarz planu ma interesowany okazywać wraz z pozwoleniem na każde żądanie władz administracyjnych i policyjnych.

Odpisy, zarówno pozwoleń zasadniczych, jak i pozwoleń na uruchomienie, każdorazowo przesyła Urząd Wojewódzki dotyczącemu Staroście.

W wyjątkowych wypadkach, omówionych w uwadze 3-ej § 6 do pozwolenia przemysłowego, na uruchomienie zakładu nie zostaje dołączony plan tego, o czem nadmienia się w tekście pozwolenia.

15.

Wskazówki ogólne.

W interesie ogólnym leży aby sprawy przemysłowe były załatwiane w Urzędzie Starościńskim bez zwłoki i bez wywoływania zbytecznej korespondencji.

Urzędy Starościńskie winny czuwać aby petenci, uchylający się od wykonywania formalności, wskazanych w przepisach niniejszych, nie urządzali i uruchomiali zakładów przemysłowych.

W razie jeżeli petent zrzeka się założenia, urządzenia, względnie uruchomienia zakładu przemysłowego, Starosta winien zażądać od petenta takiego zrzeczenia na pismie, poczem zrzeczenie to winien niezwłocznie przesłać do Urzędu Wojewódzkiego.

Doręczenie petentowi wszelkich odezw, pozwoleń i t. p. z Urzędu Wojewódzkiego, za pośrednictwem Urzędu Starościńskiego, winno być dokonywane przez to ostatnie za pokwitowaniem petenta, które-to pokwitowanie winno być przesłane do Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Przemysłowy).

16.

Wykaz zakładów przemysłowych, znajdujących się w powiecie.

W Urzędzie Starościńskim należy założyć wykaz wszystkich zakładów przemysłowych, znajdujących się na obszarze powiatu, zawierający następujące dane:

1) numer bieżący,
2) imię i nazwisko właściciela zakładu,
3) szczegółowy adres zakładu,
4) rodzaj zakładu (co zakład wyrabia),
5) czy zakład jest ręczny, czy też poruszany mechanicznie,
6) czy zakład posiada kocioł parowy,
7) rodzaj motoru (parowy lub inny),
8) ilość robotników,
9) czy zakład jest czynny,
10) Uwagi.

Co trzy miesiące należy za pośrednictwem wójtów dokonywać sprawdzenia rubryki 8-ej i 9-ej, odnośne zmiany notować w wykazie i komunikować Urzędowi Wojewódzkiemu.

Prócz tego w wykazie w rubryce 10-ej zamieszczać należy adnotację o tem, czy dany zakład został zalegalizowany w trybie, wskazanym w niniejszych przepisach.

17.

Wykaz pozwoleń przemysłowych, wydanych na obszarze powiatu.

W Urzędzie Starościńskim należy nadto założyć i prowadzić wykaz pozwoleń przemysłowych, w którym powinny być notowane pozwolenia przemysłowe, w miarę ich udzielania przez Urząd Wojewódzki na obszarze danego powiatu.

Wykaz ten powinien posiadać następujące rubryki:

1) numer bieżący,
2) imię i nazwisko właściciela zakładu,
3) rodzaj zakładu,
4) szczegółowy adres,
5) rubryka: zasadnicze pozwolenie, data, Nr. Dz. Nr. rejestru przemysłowego,
6) rubryka: pozwolenie na uruchomienie, data, Nr. Dz. Nr. rejestru przemysłowego.

a) komu udzielone zostało zasadnicze pozwolenie na założenie, względnie na urządzenie zakładu,

b) komu udzielone zostało pozwolenie na uruchomienie zakładu.

W ten sposób prowadzona będzie przejrzysta kontrola biegu spraw legalizacji zakładów przemysłowych w powiecie.

18.

Obowiązek Urzędów Starościńskich czuwania nad legalizacją zakładów przemysłowych.

Urzędy Starościńskie obowiązane są czuwać nad tem aby nie powstawały i nie uruchomiały sie zakłady przemysłowe bez pozwolenia Urzędu Wojewódzkiego.

Urząd Starościński jest obowiązany czuwać aby:

1) w wypadkach, kiedy przez Urząd Wojewódzki zostało udzielone zasadnicze pozwolenie na założenie zakładu przemysłowego, którego budynek jeszcze nie istnieje, nie rozpoczynano budowy, dopóki plany budynku nie zostaną zatwierdzone przez władzę budowlaną.

2) w wypadkach, kiedy przez Urząd Wojewódzki zostało udzielone zasadnicze pozwolenie na założenie względnie na urządzenie zakładu przemysłowego, zakład zaś został zbudowany względnie urządzony—nie nastąpiło uruchomienie zakładu, o ile nie zostanie uzyskane odnośne pozwolenie na uruchomienie ze strony Urzędu Wojewódzkiego.

19.

Książki kotłowe.

Każdy kocioł parowy, również każda lokomobila (stała i rolnicza) winny być zarejestrowane w Stowarzyszeniu dla dozoru nad kotłami parowymi (Warszawa,ul. Chmielna № 2), i każdy kocioł parowy i lokomobila (stała i rolnicza) winny posiadać książkę kotłową, wydaną przez wyżej omawiane Stowarzyszenie.

Nie jest dopuszczalnem, aby kocioł parowy lub lokomobila, nieposiadająca takiej książki — mogły być czynne.

Kocioł lub lokomobila — czynne i nieposiadające książki kotłowej, wydanej przez Stowarzyszenie wyżej wymienione, winny być niezwłocznie opieczętowane.

UWAGA. Paragraf ten narazie nie obowiązuje na terenach Województwa Poleskiego.

20.

Pozwolenie na ustawienie kotła.

Jeżeli gdziekolwiekbądź ma być ustawiony, względnie uruchomiony nowy kocioł parowy, to ustawienie kotła może jedynie nastąpić na zasadzie pozwolenia Urzędu Wojewódzkiego.

Wszelkie przedwstępne formalności, związane z ustawieniem kotła, winny być załatwione w Wydziale Przemysłowym Urzędu Wojewódzkiego, dokąd należy kierować interesantów.

21.

Wykaz kotłów parowych i lokomobil.

W Urzędzie Starościńskim winien być prowadzony wykaz kotłów parowych i lokomobil (stałych i rolniczych), zawierający następujące dane:

1) numer bieżący,

2) imię i nazwisko właściciela kotła, względnie lokomobili,

3) szczegółowy adres,

4) rodzaj (kocioł, lokomobila, stała i rolnicza),

5) № książki kotłowej.

22.

Przyjazd delegata Urzędu Wojewódzkiego względnie Inżyniera Przemysłowego.

W razie przyjazdu na Komisję lub w sprawach służbowych przemysłowych delegata Urzędu Wojewódzkiego, względnie eksponowanego Inżyniera Przemysłowego, Urząd Starościński winien dołożyć wszelkich starań w celu ułatwienia mu środków lokomocji i kwaterunku — oraz udzielić mu potrzebnej pomocy przy wykonaniu obowiązków, związanych z delegacją.

Brześć nad Bug., 6 sierpnia 1921 r.

Wojewoda:
(—) *Walery Roman m. p.*

Załącznik № 1.

Zbiór praw ces. ros. tom XI, część 2, wydanie 1913 r.

Ustawa o przemyśle fabrycznym i rzemieślniczym.

Artykuł 5.

Zarząd miejski może udzielać pozwolenia na otwarcie fabryk i innnych zakładów przemysłowych tych kategorji, które, ze względu na swą nieszkodliwość, mogą być bez przeszkód dozwolone w miejscowościach zaludnionych.

Spis takich zakładów, konsentowanie których zgodnie z niniejszym artykułem nie należy do kompetencji władzy samorządowej, wydaje Minister Spraw Wewnętrznych po porozumieniu z Ministrem Handlu i Przemysłu (Ministrem Przemysłu i Handlu), odnośnie zaś do zakładów siłą wodną poruszanych (Ustawa dróg kom. art. 363 uwaga 1) — w porozumieniu z Ministrem Dróg i Komunikacji (Ministrem Komunikacji).

UWAGA: Wedle listy, rozesłanej przy okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 4 grudnia 1901 r. № 44 władze samorządowe nie mogą udzielać zezwoleń na nanastępujące zakłady przemysłowe:

1) Zakłady do wyrobu waty, przędzalnie i zakłady tkackie, poruszane przy pomocy silników mechanicznych,
2) Zakłady do trampowania lnu i konopi,
3) Zakłady do przemywania wełny,
4) Blichownie, apretury, farbiarnie i drukarnie tkanin,
5) Papiernie,
6) Fabryki tapet,
7) Fabryki lin,
8) Zakłady wyrobów kauczukowych i gutaperkowych,
9) Wytwórnie ceraty, brezentu i papy smołowcowej.
10) Zakłady, produkujące kapelusze filcowe i pilśniowe,
11) Sortownie gałganów i starzyzny.
12) Czesalnie i zakłady do trzepania lnu i konopi.
13) Zakłady do wypalania wapna, gipsu, alabastru i błyszczów (siarczanu).
14) Wytwórnie asfaltu.
15) Zakłady do oczyszczania siarki i wyrobu kwiatu siarkowego w komorach.
16) Cegielnie, garncarskie zakłady, fajansowe, porcelanowe, huty szklane, wyrobów kryształowych, lustrzanych i do emaljowania luster.
17) Sucha destylacja węgla kamiennego, torfu, drzewa, smoły, (żywicy), ropy naftowej i odpadków naftowych, oraz olejów mineralnych i terpentyny.
18) Wytwarzanie sztucznego opału.

19) Zakłady chemiczne dla produkowania kwasów, sody, potasu, soli i farb wszelkiego rodzaju.
20) Pracownie chemiczne dla produkowania preparatów chemicznych prócz wyrobów kosmetycznych: pomady, mydła toaletowego i t. d. jakoteż czernidła (atramentu i innych) i dla dokonywania analiz chemicznych.
21) Wytapianie i destylacja olejów roślinnych, wyrób werniksu, farb olejnych i drukarskich, pokostów (lakieru) i politury.
22) Wyrób gumy, dekstryny.
23) Impregnowanie drzewa.
24) Zakłady do przetapiania łoju i wyrobu mydła oraz świec stearynowych, parafinowych i łojowych.
25) Zakłady do wyrobu mieszanin olejów roroślinnych tak pomiędzy sobą, jakoteż z olejami minaralnymi.
26) Zakłady do wyprawy skór (garbarnie), wyrobu surowca, zamszu, skórki glansowanej, safjanu łosiowego i wyrobu towarów z glansowanej skóry, pergaminu, wyprawy futer i farbowania ich.
27) Spalania sadzy, palenie i gotowanie kości, węgla i oleju kostnego, kleju ze skór, kości i łuski.
28) Wyrób pudrety, sztucznych nawozów, soli amońjakowych z produktów zwierzęcych, krwi suszonej i albuminu z krwi.
29) Obróbki rogu, wyròb grzebieni, sortowanie i obróbka szczeciny i surowej końskiej i krowiej szerści, zakłady do przeróbki kiszek, wyrabianie strun i kiszek, rzeźnie i zakłady do zdzierania skór ze zwierząt, oczyszczanie wnętrzności, przeróbka odpadków rybich.
30) Wyrób ogni sztucznych, fosforu, kapiszonów, zapałek, kollodyum, pyroksyliny i innych materji wybuchowych.
31) Wytwórnie syropu kartoflanego, krochmalnie, zakłady wyrabiające puder wzgl. kryształ cukrowy, rafinerje cukru, gorzelnie i fabryki sztucznych win.
32) Huty żelazne, miedziane, ołowiane i do innych metali, wytwórnie żelaza, szyn, stalownie, odlewnie żelaza, miedzi i bronzu, wytwórnie dzwonòw, kotlarnie, wytwórnie maszyn, ruchomych części i przynależności torów kolejowych, drutów, wytwórnie gwoździ i śrub, z zastosowaniem pieców kowalskich, zakłady do wyrobu rur, walcownie, wytwórnie śrutu, czcionek i form dla cukrowni.
33) Młyny do mąki i kaszy.
34) Zakłady pozłotnicze, działające za pomocą prawidłowych pieców i pieców kowalskich dla oddzielania złota i srebra i obróbki gatunków, zawierających złoto.
35) Wszystkie zakłady, działające przy pomocy silników poruszanych ropą naftową, naftą, gazem i elektrycznością.
36) Wszystkie wogóle niewyszczególnione zakłady, za wyjątkiem kuźni, działające za pomocą maszyn parowych, kotłów parowych, młotów parowych i pieców kowalskich.

Załącznik № 2.

DO POLESKIEGO URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO
(Wydział Przemysłowy)

Za pośrednictwem p. Starosty pow. ....

DEKLARACJA.

W związku z podaniem mojem z dnia .... o wydanie mi pozwolenia na otwarcie zakładu przemysłowego, a mianowicie .... w .... oświadczam, że projektowany przezemnie powyższy zakład przemysłowy, w razie zezwolenia na jego otwarcie, będzie urządzony jak niżej, z uwzględnieniem zmian i uzupełnień przepisanych przez władze przemysłowe, oraz że będzie on prowadzony zgodnie z obowiązującemi prawami, przepisami i rozporządzeniami, działającemi obecnie jak również mogącemi działać w przyszłości.

1) Miejscowość, gdzie ma się znajdować zakład przemysłowy (miasto, osada, wieś, powiat, gmina).	
2) Jakie fabrykaty ma wytwarzać zakład.	
3) Jakie materjały surowe, półfabrykaty i materjały pomocnicze mają być używane do produkcji.	
4) Położenie zakładu w mieście, osadzie lub wsi (dokładne wymienienie adresu oraz położenia w stosunku do sąsiednich posesji, budowli i pomieszczeń, ze wskazaniem ich charakteru, odległości oraz nazwisk ich właścicieli i użytkowników.	
5) Rodzaj, rozmiar i ilość pomieszczeń zakładu, z wymienieniem materjału, użytego na budowle, warunków oświetlenia naturalnego i sztucznego, wentylacji, kanalizacji i ogrzewania.	
6) Ilu robotników ma być zatrudnionych przy fabrykacji.	
7) Rodzaj sił używanych do produkcji (ręczna czy motorowa, rodzaj, siła i ilość silników).	

8) OPIS TECHNICZNYCH URZĄDZEŃ ZAKŁADU	a) maszyny i przybory ręczne.	
	b) maszyny poruszane siłą motorową.	
	c) transmisje i inne przewody siły.	
	d) kotły i paleniska.	
	e) środki lokomocji i transportu.	
	f) ścieki, filtry, osadniki i t. p.	
	g) urządzenia specjalne, zabezpieczenia maszyn i inne.	
9)	Zawód petenta, jego kwalifikacje fachowe i naukowe, dotychczasowe zajęcie oraz jego zdolności prawne, ogólne i handlowe.	
10)	UWAGI.	

Ponieważ powyższy zakład podpada pod p. 7 oraz Lit. b. c. d. e. f. p. 8, jest rękodzielnią, zatrudniającą więcej niż 20 robotników, posiada dużych rozmiarów maszyny ręczne, przy niniejszem załączam po 2 egzemplarze planu sytuacyjnego zakładu oraz jego przekrojów—podłużnego i poprzecznego, ze wskazaniem w nich urządzeń technicznych oraz plan kotła parowego w 3 egzemplarzach.

(czytelny podpis i adres petenta).

.... dnia ....

Starosta powiatu ....

niniejszym stwierdza, iż powyższy podpis ....

jest autentyczny i, że dane, wymienione w p. 9 są prawdziwe ....

dn. ....

STAROSTA:

Załącznik Nr. 3.

P R O T O K U Ł.

W dniu . . . . . 19 . . r. Komisja Sanitarno-Techniczna w składzie następującym:

1) Delegat Wydziału Przemysłowego Województwa *imię i nazwisko*

2) Lekarz powiatowy . . . .

3) Przedstawiciel Starosty . . . .

4) Architekt (względnie Inżynier) powiatowy .

5) Przedstawiciel Magistratu . . . .

i t. d.

Na skutek (wymienić powód) . . . . przybyła do (gmina, miejscowość, ulica, posesja, numer i właściciel zakładu przemysłowego) . . . . i w obecności . . . . (zamieścić imiona i nazwiska petentów i sąsiadów) . . . . dokonała oględzin . . . .

Komisja stwierdziła (tu następuje tekst zgodnie z uwagą do § 10 punktu a — b.) . . . .

Komisja uznaje że (jest dopuszczalne założenie, urządzenie, uruchomienie, prowadzenie w dalszym ciągu zakładu pod następującymi warunkami: tu następuje tekst zgodnie z uwagą do § 10, punkt d) (lub jest niedopuszczalne z powodów następujących: tu następuje jasne i wyczerpujące wyłożenie motywów) . . . .

Podpisy:

Delegat Wydziału Przemysłowego *imię i nazwisko*

Przedstawiciel Starosty . . . .

i t. d.

III.

152.

Okólnik Wojewody do Starostów o powszechnym jednodniowym spisie ludności.

Zgodnie z pismem Ministerstwa S. W. z dn. 2/VII r. b. Nr. A. O. 1292, ma się odbyć w dn. 30 września r. b. powszechny spis ludności, łącznie ze spisem domów mieszkalnych i innych budynków, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych oraz zwierząt domowych na całym obszarze Rzeczypospolitej. Odnośne rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9/VI r. b. ogłoszone zostało w Nr. 58 Dziennika Ustaw z dn. 7/VII r. b.

Doniosłość spisów powszechnych, odbywających się we wszystkich państwach zachodnich perjodycznie co lat 10, a w Niemczech co lat 5, jest powszechnie uznane — dla naszego zaś kraju pierwszy tego rodzaju spis powszechny jest sprawą zasadniczej wagi dla całego organizującego się gospodarstwa społecznego. Spis będzie miał za zadanie bezstronne wyświetlenie stosunków wyznaniowych i narodowościowych, sprawę stosunków materjalnych ludności, co umożliwi zbadanie strat, poniesionych pośrednio lub bezpośrednio wskutek działań wojennych i wyjaśni, która z grup ludnościowych, według składu narodowościowego, najwięcej ucierpiała w zawierusze wojennej bądź przez wygnanie do Rosji, bądź przez prześladowanie na miejscu przez okupantów niemieckich. Wyświetlenie istotnych stosunków agrarnych, stanu inwentarza, stanu narzędzi rolniczych, służyć będzie, po naukowem opracowaniu, za podstawę do zamierzonych reform i pomocy państwowej w tych ważnych dziedzinach.

Na ziemiach naszego Województwa, z wyjątkiem Starostw Sarneńskiego i Kamień-Koszyrskiego, powszechny spis znacznie będzie ułatwiony przez poprzedni spis ludności z r. 1919. Do wszystkich dotychczasowych spisów, jako podjętych wyłącznie w celach fiskalnych zarówno przez b. rząd rosyjski, jako też przez okupantów niemieckich, ludność odnosiła się z wielką nieufnością. Dopiero spis z r. 1919, zarządzony przez władze polskie na Kresach Wschodnich, zdołał przełamać ją i nawet cieszył się poparciem z jej strony. Ludność zrozumiała bowiem, że spis nie ma na celu ani rekwizycji, ani nakładania nowych podatków. Podkreśla to również rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 9/VI r. b. w § 7, że zeznania, poczynione w czasie spisu będą używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności zaś nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzania rekwizycji lub wytaczania dochodzeń sądowych lub administracyjnych.

Ministerstwo S. W. poprzednio wymienionem pismem zaleca władzom administracyjnym I instancji, powołanym w pierwszym stopniu jako władze spisowe, (§ 9 rozporządzenia R. M.) zabezpieczyć ścisłe i bezwzględne terminowe wykonanie wszystkich otrzymanych poleceń, ze spisem powszechnym związanych. Pismo to również wyraża nadzieję, że władze administracyjne, rozumiejąc doniosłość podjętej przez Rząd akcji, staną na wysokości żądania.

Następne pismo M. S. W. z dnia 21/VII r. b. Nr. A. O. 1547 nadesłane zostało łącznie z „Instrukcją dla władz spisowych" oraz z „Instrukcją dla komisarzy spisowych". Obie „Instrukcje" są rozesłane do wszystkich Starostw. W piśmie tem M. S. Wewn. ponownie przypomina, że czynności, ze spisem związane, muszą być wykonane dokładnie i w terminach przepisanych i są wyszczególnione w obu „Instrukcjach".

Nadto polecam p. Staroście:

1) w Starostwie utworzyć na czas spisu specjalny referat spisowy, Referent którego obowiązany jest dokładnie zaznajomić się z przepisami dotyczącymi spisu, winien prowadzić powierzone mu czynności przez cały czas, aż do ukończenia spisu.

2) Referent przeprowadza spis próbny przez własnoręczne zapełnienie formularzy wszystkich typów, stosownie do obu „Instrukcji" oraz formularzy, które nadejść mogą.

3) W terminie, który wyznaczony będzie dla każdego Województwa oddzielnie (po 15 sierpnia r. b.) zjadą się powiatowi referenci spisowi w Brześciu n/B., w celu uzyskania wskazówek i wyjaśnień od delegata G. U. St.

4) Magistraty, którym się nada prawo władz spisowych, mają również powołać referentów spisowych, zgodnie z punktem 1, i do nich stosują się wskazówki z punktów 2 i 3.

O wykonaniu niniejszego polecam zawiadomić mię niezwłocznie, przedstawiając kandydatów na referentów spisowych.

G. U. St. będzie zwracał się bezpośrednio do władz spisowych, które ze swej strony, w myśl § 13 „Instrukcji dla władz spisowych", mają się komunikować również bezpośrednio z Gł. Urz. St.

W wykonaniu instrukcji dla władz spisowych polecam Panu Staroście przedstawić wniosek co do udzielenia magistratom poszczególnych miast praw władzy spisowej zgodnie z § 2 „Instrukcji", w myśl § 4 wniosek co do utworzenia Komisji spisowej, z wymienieniem proponowanych członków.

Największą trudność stanowić będzie przygotowanie odpowiedniej ilości komisarzy spisowych, zważywszy ich liczbę według § 5 oraz ich kwalifikacje według § 9. Zechce Pan Starosta odnieść się do Inspektora Szkolnego o uruchomienie personelu nauczycielskiego oraz uczniów klas wyższych szkół średnich, uzdolnionych do wypełnienia obowiązków komisarzy przy jednoczesnej znajomości stosunków miejscowych. Przypominam jeszcze p. Staroście obowiązek dopilnowania numeracji domów, zgodnie z instrukcją M. S. Wew., oraz zarządzić w terminie wskazanym wypełnienie formularzy Nr. 2, również związanych z zamierzonym spisem.

Brześć n/B., dn. 1/VIII 1921 r. (Nr. II-1101/1).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman m. p.*

153.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie grzebania na koszt Państwa zmarłych w szpitalach.

Podaje się do wiadomości i ścisłego zastosowania, że zarządy szpitali mogą grzebać tylko wyjątkowo biednych zmarłych na koszt państwowy, t. j. takich, którzy nie pozostawili po sobie żadnych majątków i kapitałów, zamożnej rodziny lub blizkich krewnych, mogących pokryć koszta pogrzebu. Do rachunków za pogrzebanie biednych zmarłych należy obowiązkowo dołączać akt ubóstwa zmarłej osoby, podpisany przez burmistrza lub wójta i 3-ch wiarogodnych świadków.

Środki lokomocji, celem przewiezienia ciała na cmentarz, dostarczają miejscowe magistraty lub urzędy gminne.

Brześć n/B., dn. 1 sierpnia 1921 r. (Nr. V. 1724).

Za Wojewodę:
(—) *Dr. Polikowski*

154.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie kontroli stanu finansowego i gospodarczego instytucji opieki społecznej.

Instrukcja tymczasowa dla Delegatów Opieki Społecznej — w szeregu innych obowiązków-wkłada na delegatów wykonywanie nadzoru i kontrolę nad działalnością wszystkich instytucji opiekuńczych na terenie powierzonego im okręgu - przez:

a) kontrolowanie działalności dobroczynnej i opiekuńczej, oraz gospodarki finansowej poszczególnych instytucji,
b) badanie, jakimi funduszami te instytucje rozporządzają i skąd czerpią środki, oraz ich stanu finansowego: aktywa, pasywa, budżety i sprawozdania;
c) opinjowanie w sprawach zakładania nowych towarzystw i instytucji i wnioski, dotyczące nowych ustaw i zmian obecnych;
d) ustalenie w porozumieniu z władzami administracejnemi porządku udzielania pozwoleń na kwesty publiczne i kontrolę nad niemi,—i
e) przedstawianie opinji i wniosków o udzielanie zasiłków stałych i jednorazowych towarzystwom i instytucjom opieki społecznej.

Wobec złożonego mi przez jednego z pp. Delegatów raportu, że powiatowe Rady Opieki Społecznej na terenie powierzonego mu okręgu nie podporządkowują się tym wskazaniom Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, polecam Panu, aby w ścisłem zastosowaniu się do wyżej cytowanego regulaminu, wszelkie kwesty publiczne, zabawy, bale i t. p. zbiórki na cele dobroczynne — odbywały się za porozumieniem z Delegatem Opieki Społecznej i uprzedniem otrzymaniem zezwolenia odpowiedniej władzy administracyjnej, oraz aby rezultaty finansowe rzeczonych zbiórek, t. j. sprawozdania z przychodu i rozchodu i sumy wpływów, poddane były kontroli tegoż delegata. Nadmieniam przytem, że szczegółowe sprawozdanie z rozmaitych wpływów za czas ubiegły należy zakomunikować delegatom od dnia 1 kwietnia bieżącego 1921 roku.

Brześć n|B., dnia 3 sierpnia 1921 r. (Nr. IX-91).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

155.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie ochrony, pozostawionych przez okupantów kolejek wązkotorowych.

W związku z poprzednim okólnikiem Urzędu Wojewódzkiego № 30/II, podaję do wiadomości, że okupanci i zaborcy zbudowali w czasie wojny—dla celów wojskowych i eksploatacyjnych — wielką sieć kolejek wązkotorowych na obszarze Województwa Poleskiego. Kolejki te zwykle rozpoczynały się od linji kolei normalno-torowych i prowadziły do okopów lub do lasów, tworząc bardzo skomplikowaną i rozgałęzioną sieć wzdłuż byłego frontu rosyjsko-niemieckiego i w lasach.

Po wojnie kolejki te zostały rozebrane na znacznej przestrzeni, przeważnie w miejscach połączeń ich z kolejami normalno-torowemi. Pozostałości tych kolejek znajdują się obecnie bez żadnej opieki i są rozkradane przez okoliczną ludność.

Ministerstwo Kolei Żelaznych, działając na podstawie ustawy z dn. 14 XII.20 r. (Dz. Ust. R. P. ex 1921 r. № 3, poz. 5), w myśl której wszystkie koleje, zbudowane przez okupantów, przeszły pod zarząd Min. Kol. Żelaznych, poleciło Dyrekcjom Kolejowym wziąść je pod ewidencję i roztoczyć nad niemi opiekę. Wobec jednak braku personelu — Dyrekcja napotykała na duże trudności, szczególnie w stosunku do kolejek, które nie mają połączenia z linjami kolei normalno-torowych, wobec czego polecam Panom Starostom zarządzić zebranie w terminie 2 tygodni następujących danych co do tych kolejek:

1) punkt początkowy i końcowy kolejki, długości, rozpiętości toru, jakie podkłady (drewniane, żelazne);
2) stan kolejki (cała, rozebrana);
3) przez jakie Starostwa kolejka przechodzi;
4) czy, i w wypadku twierdzącym, kto nią zarządza lub użytkuje;
5) czy mogłaby być rozebrana bez szkody dla potrzeb miejscowych.

Następnie polecam podać do wiadomości poszczególnych wsi i gmin, że są one odpowiedzialne w osobach swych sołtysów i wójtów za stan tych kolejek i materjałów, których czasowo władze kolejowe nie mogą obsadzić swym personelem, lub ewentualnie zabrać. Szczególniej chodzi o ochronę złączeń, szyn, haków, śrub, podkładów drewnianych, mostów, wagoników lub ich części oraz linji telegraficznych.

Jednocześnie zaznaczam, jak i w poprzednim okólniku, że władze administracyjne oraz organy policyjne obowiązane są, w miarę możności, udzielać pomocy władzom kolejowym przy ujawnianiu, rejestracji, magazynowaniu i ochronie materjału kolejowego.

Brześć n B., dn. 4 sierpnia 1921 r. (Nr. 11—764/5.

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

156.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie obsadzania posad w urzędach komunalnych przez b. wojskowych i inwalidów.

Sejm Ustawodawczy powziął rezolucję zobowiązującą Rząd, aby zalecił instytucjom samorządowym (Sejmikom powiatowym, Magistratom i zarządom gminnym), by przy obsadzaniu posad w tych urzędach oddawały pierwszeństwo—przy równych kwalifikacjach kandydatów — przedewszystkiem inwalidom i b. wojskowym.

Wobec powyższego zechcą pp. Starostowie podać niniejsze do wiadomości podległych sobie urzędów samorządowych, z poleceniem ścisłego zastosowania się do wspomnianej uchwały Sejmowej przy obsadzaniu posad.

Ponieważ liczne rzesze zdemobilizowanych żołnierzy, pozostających bez pracy, znajdują się w bardzo

trudnem, a niekiedy nawet rozpaczliwem położeniu, należy uświadomić urzędy samorządowe, że obsadzanie posad samorządowych przez b. wojskowych i inwalidów, a niekiedy czynienie im ustępstw przy angażowaniu, jest nietylko nakazem chwili lecz i koniecznością państwową.

Jednocześnie polecam zarządzić sporządzenie i nadesłanie do Urzędu Wojewódzkiego, możliwie prędko, list imiennych, przyjętych do służby w czasie od 1/I do 1/VIII, b. r. zdemobilizowanych wojskowych i inwalidów oraz podać liczbę przyjętych w tym czasie na równorzędne posady niewojskowych, ze wskazaniem powodów pominięcia kandydatów z pośród b. wojskowych.

Takie same listy należy sporządzać co miesiąc i przedkładać Urzędowi Wojewódzkiemu w terminie do 10 następnego miesiąca.

Brześć n/B., dnia 4/VIII 1921 r. (Nr. III-292/1).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

157.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie formalności, wymaganych przy zatwierdzaniu jarmarków i targów.

Zauważono, że nadsyłane do Urzędu Wojewódzkiego wnioski o zatwierdzanie targów lub jarmarków w miastach i miasteczkach, położonych na terenie tutejszego Województwa, nie są zaopatrzone w uchwały Rad miejskich i inny materjał rzeczowy, jaki jest do tego niezbędny.

Wobec tego i w celu uniknięcia w przyszłości tego rodzaju niedomagań, przesyłam w załączeniu Panom Starostom odpis okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 78 do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Brześć n/B., dnia 6/VIII 1921 r. (Nr. III-306/1).

Za Wojewodę:
(—) *Zapolski-Downar*

„W sprawie zatwierdzania targów i jarmarków Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i zastosowania się, co następuje:

Na zasadzie art. 35, roz. II poz. 20 ustawy o organizacji Zarządu Gubernji Kr. Pol. (Zb. Pr. T. II) oraz art. 14 p. 3 i art. 31 i 32 Rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów do ustawy tymczasowej o organizacji władz administracyjnych drugiej instancji (Dz. Ustaw z r. 1919 Nr. 90 poz. 490) do zakresu działania Rady Wojewódzkiej należy rozstrzyganie spraw, dotyczących targów i jarmarków.

Celem ujednostajnienia trybu postępowania przy rozpatrywaniu wspomnianych spraw, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, co następuje:

Podania o ustanowienie, przeniesienie z miejsca na miejsce oraz zmian terminu targów i jarmarków winny zawierać:

1) oznaczenie miejscowości, w której mają się odbywać targi wzgl. jarmarki, z dołączeniem odręcznego planu sytuacyjnego miejscowości i placu targowego wzgl. jarmarcznego, o ile chodzi o ustanowienie wzgl. przeniesienie targów lub jarmarków;

2) we wszystkich wypadkach oznaczenie dat, w których mają się odbywać targi wzgl. jarmarki;

3) oznaczenie towarów, które mają być przedmiotem targów, względnie jarmarków;

4) odpis koncesji, udzielonej przez b. władze rosyjskie, o ile targi, wzgl. jarmarki odbywały się przed wojną;

5) opinję Rady gminnej (miejskiej) właściwej gminy (miasta);

6) opinję Wydziału Powiatowego właściwego powiatu;

7) opinję weterynarza powiatowego, o ile przedmiotem targów, wzgl. jarmarków ma być inwentarz żywy.

Opinji pod 5 i 6 oraz odpisu koncesji należy również żądać w wypadkach, gdy chodzi o zniesienie targów i jarmarków.

Wpływające do Województwa podania w sprawach targów i jarmarków winny być rozpatrywane przez Departament Samorządowy, w porozumieniu z Departamentem Przemysłowym (do czasu aktywowania tego Departamentu z właściwym Urzędem Przemysłowym) i przedładanie Radzie wzgl. Sekcji Wojewódzkiej do rostrzygnięcia. Po rozstrzygnięciu sprawy przez Radę (Sekcję) Wojewódzką Dep. Samorządowy ostatecznie załatwia sprawę, zawiadamiając petentów o zapadłej decyzji, a w razie przychylnego rozstrzygnięcia podania—ogłasza w Dzienniku Wojewódzkim o miejscowościach i terminach odbywania targów i jarmarków, jako też o towarach, będących ich przedmiotami, oraz zawiadamia o tem Ministerstwa: Spraw Wewnętrznych i Przemysłu i Handlu.

O powyższym trybie postępowania wyda Pan odpowiednie pouczenie do wszystkich Starostw w podległym Panu obszarze.

Warszawa, dn. 3 marca 1919 r. (Sp. 241/2).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski*"

158.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie Kas gminnych Pożyczkowo-Oszczędnościowych.

Podczas inspekcji rewizyjnej w jednym z powiatów tut. Województwa stwierdzono istnienie przy urzędach gminnych Kas Pożyczkowo-Oszczędnościowych.

Z zebranego na miejscu materjału wynika, że kasy takie do wybuchu wojny były czynne w całym szeregu gmin wiejskich, położonych na terenie Województwa Poleskiego.

Ponieważ uruchomienie tych kas w chwili obecnej ma bardzo poważne znaczenie dla odbudowy zniszczonego długoletnią wojną życia gospodarczego, zaś Urząd Wojewódzki bliższych informacji w tej sprawie nie posiada, polecam Panu Staroście przedłożyć mi w terminie 3-ch tygodniowym wykaz istniejących w tamtejszym powiecie gminnych (wiejskich) kas pożyczkowo-oszczędnościowych podług załączonego wzoru.

Brześć n/B., dn. 8/VIII 1921 r. (Nr. III-308/1).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

(Załącznik do okóln. Nr. III—308/1).

W Y K A Z

gminnych i wiejskich kas pożyczkowo-oszczędnościowych w powiecie . . . .

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
L. b.	NAZWA KASY	Nazwiska i imiona członków zarządu kasy	Data założenia kasy	Przez kogo został złożony kapitał zakładowy (rząd czy gminę)	Wysokość kapitału zakładowego	Stan kasy w/g książki przychodowo - rozchodowej na dzień przerwania operacji.												Czy książki kasowe znajdują się w całości i jakie, w przeciwnym razie co się z nimi zrobiło	W czyim posiadaniu znajduje się majątek pokazany w rubrykach 13 i 14.	Czy zachodzi potrzeba otwarcia kasy	Jeżeli był sporządzony bilans zamknięcia rachunkowego, to należy go załączyć.	Uwaga
						PRZYCHÓD									ROZCHÓD							
						Kapitał zakładowy	Kapitał zysków	Wkłady %%	Wkłady będące na przechowaniu	%% od pożyczek i kary	Niewypłac. %% od wkładów.	W papierach %% i majątk. nieruch.	Saldo	Razem	Na pożyczkach	Inne wydatki	Razem					
						Marki i fenigi																

159.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie roztoczenia akcji opiekuńczej nad repatrjantami.

Masowy napływ powracających do kraju repatrjantów wywołuje potrzebę natychmiastowego zajęcia się tymi z nich, którzy ze względu na warunki osobiste mają prawo do korzystania z opieki państwowej lub gminnej.

Stosownie do zarządzeń Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, repatrjanci są kwalifikowani na punktach etapowych w Baranowiczach i Równem, przyczem wszyscy ci dorośli, którzy mają przynależność do gmin Rzeczypospolitej Polskiej, będą kierowani, wraz z dziećmi pozostającemi przy nich, do właściwych gmin.

Nawiązując do pisma mego z dnia 21 maja r. b. Nr. IX—17 o obowiązku gmin zaopiekowania się tymi repatrjantami, zaznaczam, że wszystkie potrzebne zarządzenia co do przyjścia im z pomocą winne być poczynione przy współudziale powiatowej Rady Opieki Społecznej i Delegata Opieki Społecznej—natychmiast, bez najmniejszej zwłoki.

W celu przyjścia z pomocą pozostałym repatrjantom, to jest nie mającym przynależności gminnej na terenie Rzeczypospolitej i dzieciom pozostającym bez opieki, a zakwalifikowanym do opieki, należy zorganizować patronaty i roztoczyć akcję opiekuńczą, również przy współudziale Powiatowej Rady Opieki Społecznej i Delegata Opieki Społecznej, na zasadach podanych przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w pismie do Delegatów z dnia 31 maja Nr. 187/IX (okólnik Nr. 165), oraz w instrukcji dla patronatów.

Niezależnie od powyższego polecam Panu zwrócić baczną uwagę osobiście i dać odpowiednie zarządzenie władzom gminnym, aby repatrjantom pozbawionym środków, okazana była najdalej idąca pomoc w ich usiłowaniach do uruchomienia gospodarstw. W tym celu należy zwracać się do Dowództwa najbliżej stacjonujących wojsk o udzielenie koni wojskowych do obróbki pól pod zasiew oziminy. Odpowiedni rozkaz przez D. O. G. wydany, o czem Dowódca Okręgu Generalnego powiadomił mię osobiście.

Również zalecam współdziałać, aby sąsiednie gospodarstwa, rozporządzające dostatecznym sprzężajem, okazały możliwą pomoc w obróbce pól, z przeznaczonego zaś dla biednej ludności zboża przedewszystkiem należy uwzględniać potrzeby na zasiew w rzeczonych gospodarstwach.

Ze względu na doniosłość tej akcji, która musi być przygotowana i przeprowadzona z całym pośpiechem, polecam Panu wydać niezwłocznie rozporządzenie w przedmiocie jaknajenergiczniejszego współdziałania podwładnych organów administracji, czynników samorządowych i władz gminnych— i dopilnować osobiście, aby zarządzenia w tym kierunku były ściśle wykonane.

O wykonaniu pisma niniejszego zechce Pan zawiadomić mnie niezwłocznie, a o dalszym biegu akcji — przedstawiać sprawozdania w terminach 7-dniowych.

Załączniki w odpisach: 1. pismo Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Nr. 187/IX do Delegata, 2. instrukcja dla patronatów schronisk dla repatrjantów i 3. pismo D. O. G. Białostockiego z dn. 27/VII Nr. 796/Oficer. Łączn.

Brześć n/B., dn. 11/VIII-1921 r. (Nr. IX-125).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

160.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie rewizji zasiłków przyznanych rodzinom szeregowych Wojsk Polskich.

W myśl pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 6-go sierpnia b. r. Nr. A. W. 1183 oraz zgodnie z pismem Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 23/VII b. r. Nr. 6593/N. Za (odpis którego przy niniejszym załącza się), to ostatnie zakomunikowało, iż poleciło władzom, przyznającym zasiłki wojskowe, bezzwłocznie poddać szczegółowej rewizji w pierwszej linji przyznane już i wypłacane zasiłki rodzinom szeregowych, należących w myśl rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 31/X-20 r. (Monitor Polski Nr. 16 ex 1921 r. poz. 35) do wojska stałego, następnie zaś poddać również rewizji i wszystkie inne wypłacane zasiłki wojskowe.

Przytem Ministerstwo Spraw Wojskowych wyjaśniło, iż zarządzenie powyższe ma na celu redukcję wypłat zasiłków wyłącznie tym tylko rodzinom, które rzeczywiście mają do nich prawo i faktycznie ich potrzebują, z drugiej zaś strony ma na celu stwierdzenie warunków materjalnych i rodzinnych szeregowego, niezbędnych do uzyskania zasiłku w przyszłości.

Podając powyższe do wiadomości z uwagi na aktualność sprawy ze stanowiska Skarbu Państwa, wymagającej pośpiechu, dokładności i jaknajskrupulatniejszego stosowania postanowienia art. 4. p. b. rozp. R. O. P. z dnia 20 VII 1920 r. (Dz. Ust. № 419), niniejszym polecam p. p. Starostom pod osobistą odpowiedzialnością przeprowadzać — związane z powyższem—badania stanu majątkowego rodzin szeregowych jako sprawy b. pilne i uskuteczniać to z największą dokładnością, eliminując przy stawianiu wniosków wobec władz przyznających zasiłki — wszystkie te wypadki, w których przyznanie zasilków nie jest nieodzownym warunkiem utrzymywania danej rodziny.

Brześć n/B., dn. 13 sierpnia 1921 r. (Nr. II-845/2).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman m. p.*

(Załącznik do okóln. Nr. II-845/2)

„Zanim w drodze ustawodawczej zmienione będą postanowienia art. 2 Ustawy z dn. 15 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 413) oraz art. I Rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 418), nakładające na Skarb Państwa obowiązek wypłacania zasiłków wojskowych rodzinom szeregowych, pełniących obowiązkową służbę w Wojsku Polskiem t. j. należących do wojska stałego, zarządzam na podstawie art. 12 wspomnianego rozporządzenia R. O. P. i w związku z rozporządzeniem mojem z dn. 31 grudnia 1920 r. (Monitor Polski Nr, 16/21 poz. 35), w sprawie podziału osób pełniących obecnie służbę w wojsku na kategorje, co następuje:

I. Władze, przyznające zasiłki wojskowe, mają bezzwłocznie poddać szczegółowej rewizji przyznane już i wypłacane zasiłki rodzinom szeregowych, należących, w myśl mego przytoczonego powyżej rozporządzenia z 31/XII 1920, r. do wojska stałego. Należy w szczególności zarządzić bezzwłocznie ponowne sprawdzenie stanu majątkowego i rodzinnego rodzin szeregowych rocznika 1900 i 1901, w celu stwierdzenia, czy tym rodzinom przysługuje nadal prawo pobierania otrzymanych zasiłków wedle postanowień Rozporządzenia R. O. P. z 20/7 1020 r. O ile skrupulatna ocena wyników dochodzeń wykaże brak warunków, wymaganych dla pobierania zasiłku, należy wypłatę natychmiast wstrzymać, uwiadamiając o tem zarówno władzę uskuteczniającą wypłatę, jak i interesowaną osobę.

II. Niezałatwione jeszcze zgłoszenia o zasiłek rodzin szeregowych, należących do wojska stałego, w szczególności zaś rocznika 1900 i 1901, należy również, po sprawdzeniu stanu majątkowego i materjalnego rodziny petenta, poddać dokładnej ocenie. a zasiłek przyznać tylko w razie wyraźnie stwierdzonej rzeczywistej potrzeby.

Jeśli zgłoszenia w zupełności odpowiadają warunkom, ustanowionym w mem rozporządzeniu z dnia 4 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5/21 poz. 23), co należy skrupulatnie sprawdzić, i zgodne są z wzorem tam podanym, tak, iż w myśl tegoż rozporządzenia wypłata zasiłku nastąpić ma natychmiast przed sprawdzeniem stanu materjalnego rodziny, należy — równocześnie z wysłaniem asygnaty do Kasy dla uskutecznienia wypłaty — zarządzić to sprawdzenie. Jeśli się okaże, iż zasiłek został niesłusznie wypłacony — należy w całej pełni zastosować postanowienia tegoż rozporządzenia t. j. natychmiast wstrzymać wypłatę, a szeregowego pociągnąć we właściwy sposób do odpowiedzialności materjalnej i karnej.

Dla wyjaśnienia dodaję, iż zarządzenia powyższe mają na celu zredukowanie do minimum wypłat zasiłków rodzinom szeregowych, należących do wojska stałego, a w szczególności do rocznika 1900 i 1901, tak, by zasiłki te otrzymały tylko te rodziny, które rzeczywiście mają do nich prawo, a faktycznie niezbędnie ich potrzebują.

III. Po wykonaniu ustępu I niniejszego rozkazu mają władze, przyznające zasiłki, przystąpić bezzwłocznie do analogicznej rewizji wszystkich innych wypłaconych obecnie zasiłków, poczynając od spraw najdawniejszych. Tam, gdzie dalsza wypłata zasiłku okaże się już zbędną lub niekonieczną, należy ją natychmiast wstrzymać, w razie zaś ujawnionych nadpłat niesłusznych, należy w całej pełni zastosować postanowienia art. 12 rozporządzenia wykonawczego do Rozporządzenia R. O. P. z 20/7 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 537) oraz rozporządzeń M. S. Wojsk. Oddz. I Szt. Licz. 5538 Mob. i D. G Licz. 4741/N. Za. z tem, iż w pierwszym rzędzie ściągnąć należy kwoty przekraczające jedno - miesięczny zasiłek.

Niezależnie od powyższego przed rozpoczęciem ponownych dochodzeń o stanie majątkowym rodziny, pobierających zasiłki, należy je pisemnie wezwać, by do najbliższej wypłaty przedstawiły władzom uskuteczniającym wypłatę wiarogodny dowód, iż szeregowy jeszcze pozostaje w szeregach, bez czego wypłata ulegnie przerwie. Dowody te mają być przedstawione jednorazowo, począwszy od 1 września 1921 roku.

Otrzymują: do wykonania Intendentura O. G. Warszawa, Kielce, Łódź, Lublin, Białystok, Krajowa Komisja Zasiłkowa we Lwowie w celu natychmiastowego ogłoszenia Powiatowym Komisjom Zasiłkowym, Krajowa Komisja Zasiłkowa w Cieszynie, Województwa Poznańskie i Pomorskie w celu natychmiastowego ogłoszenia Wydziałom powiatowym, Komisarz Generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku, Departament Skarbu Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych w celu natychmiastowego ogłoszenia Konsulatom — i do wiadomości Oddz. IV Szt. M. S. Wojsk. Ministerstwo b. Dzielnicy Pruskiej, Ministerstwo Skarbu (Główny Urząd Kasowy) w celu ogłoszenia władzom wypłacającym zasiłki drugiej części ustępu III, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych z prośbą o polecenie władzom administracyjnym, by zbadanie stanu majątkowego i rodzinnego uskuteczniały z jaknajwiększym pośpiechem i dokładnością.

Warszawa, dn. 23|VII 1921 r. (D. G. Licz. 6593/N. Za.)

Minister Spraw Wojskowych
w. z. (—) *De Henning Michaelis*
Gen. Por.

Za zgodność:
(podpis nieczytelny)
w. z. PPułk. Szefa Sekcji N. P.“

161.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie umieszczania umysłowo chorych w szpitalach.

W ostatnich czasach miały miejsce wypadki przesyłania umysłowo chorych z miejscowości leżących na terenie Województwa Poleskiego do szpitala w Tworkach, szpitali w Warszawie lub do innych miejscowości na terenie Rzeczypospolitej.

Wobec jednak braku miejsc i nienadsyłania jednocześnie ani pieniędzy na opłatę kosztów kuracyjnych, ani żadnych zobowiązań co do uiszczenia ich w przyszłości, szpitale zasadniczo odmawiały przyjęcia chorych, a eskortujący funkcjonarjusze policji zmuszeni byli starać się na miejscu o odpowiednie pomieszczenie ich.

Celem uniknięcia w przyszłości podobnych powikłań, należy, aby urzędy zawczasu porozumiewały się ze szpitalami, w których umysłowo chorzy mają być umieszczeni, co do warunków i możności, a dopiero wysyłać ich, gdy zapewnione im będą miejsca w szpitalu.

Jednocześnie zwracam uwagę, że obowiązek eskortowania chorych ciąży na właściwych urzędach gminnych.

Brześć n/B., dn. 17 sierpnia 1921 r. (Nr. II-1138/I).

Wojewoda:
(—) *w. z. Świętochowski*

162.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie wydawania zezwoleń na otwarcie zakładów widowiskowych i rozrywkowych.

Celem ujednostajnienia wydawania pozwoleń na otwarcie zakładów widowiskowych i rozrywkowych podaję do wiadomości i zastosowania się, co następuje: Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 lipca r. b. (Dz. Ust. Nr. 66 poz. 423) został rozciągnięty na ziemie Województwa Poleskiego Dekret z dn. 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o widowiskach (Dz. Praw. P. P. Nr. 14 poz. 177). Temsamem zostało uchylone Rozporządzenie Kom. Gen. Z. W. z dn. 2 I 20 r. o widowiskach (Dz. Urz. Z. C. Z. W. z r. 1920 Nr. 29/73 poz. 673). Wobec powyższego przy udzielaniu pozwoleń na otwarcie zakładów widowiskowych i rozrywkowych należy ściśle stosować się do wspomnianego Dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. tudzież do rozporządzania M. S. Wew. w przedmiocie przepisów wykonawczych do Dekretu z dn. 7 lutego o widowiskach (Dz. Urz. M. S. Wew. Nr. 12 ex 1919 r. poz. 140). W myśl art. 2 wzmiankowanego Dekretu oraz w myśl art. 1 Rozp. wykonaw. do Dekretu—zezwoleń na otwarcie takich zakładów udziela Starosta (Komisarz Ludowy).

Podanie o zezwolenie na otwarcie zakładu widowiskowego i rozrywkowego winno być w urzędzie Starościńskim rozpatrzone ze strony merytorycznej. O ile osoba właściciela wzgl. zarządzającego w zupełności zasługuje na zaufanie, a przeto gwarantuje celowe i zgodne z przepisami prowadzenie pomienionego zakładu, jak również, o ile powstanie danego zakładu nie wzbudza wątpliwości co do jego celowości i pożyteczności, Starosta wydaje petentowi zezwolenie na otwarcie i prowadzenie zakładu widowiskowego lub rozrywkowego po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia policyjno-budowlanego Dyrekcji Okręgowej Robót Publicznych (wzór, patrz załączniki).

Jak z powyższego wynika, Urząd Starościński wydaje zezwolenie wyłącznie o charakterze policyjno-obyczajowem, które-to zezwolenie w niczem nie przesądza otrzymania zezwolenia na otwarcie zakładu w danym lokalu t. j. zezwolenia policyjno-technicznego (policyjno-budowlanego). Przeto, w myśl powyższego, osoba, zamierzająca prowadzić zakład widowiskowy lub rozrywkowy, winna po uzyskaniu zezwolenia policyjno-obyczajowego Urzędu Starościńskiego, złożyć (przez Starostwo) do Dyrekcji Okręgowej Robót Publicznych podanie z załączeniem szczegółowego i dokładnego planu zakładu. Dyrekcja Okr. Robót Publ. zarządza przez Starostwo komisyjne dochodzenie na miejscu, z udziałem przedstawicieli Starosty, policji, magistratu, władz sanitarnych i technicznych. Protokuł komisyjnego dochodzenia wraz z opinją zostaje przedłożony Dyrekcji O. R. P. do aprobaty, przyczem Dyrekcja O. R. P. bądź udziela zezwolenia, bądź żąda od składającego podanie przeprowadzenia zmian lub uzupełnień natury technicznej, ewent. zarządza nowe komisyjne dochodzenie celem protokularnego stwierdzenia dokonanych zmian lub uzupełnień.

Zgodnie z powyższem osoba, która uzyskała policyjno-obyczajowe zezwolenie Starostwa, nie może przystąpić do uruchomienia zakładu widowiskowego lub rozrywkowego przed uzyskaniem zezwolenia policyjno-technicznego Dyrekcji Okręgowej Robót Publicznych.

Powyższe podaję do ścisłego stosowania.

Brześć n/B., dn. 19 sierpnia 1921 r. (Nr. I. 1393/3).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

WZÓR.

Starosta ....
dn. .... 1921 r.
№ ....

Niniejsze zezwolenie na otwarcie zakładu zachowuje moc w ciągu roku. Dla późniejszego otwarcia wymagane jest uzyskanie nowego zezwolenia (art. 10 Rozp. M. S. Wew. w przedmiocie przepisów wykonaw. do Dekretu z dn. 7/II-19 r. Dz. Urz. M. S. Wew. Nr. 12 ex 1919 poz. 140).

Na mocy art. 2 Dekretu w przedmiocie przepisów tymcz. o widowiskach z dn. 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 14 poz. 177) zezwala się p.......... ...., zamieszk.......... w .... przy ul. .... Nr. .... na otwarcie .... (wymienić rodzaj zakładu widowisk. lub rozrywk.) .... w .... (nazwa miejscowości) w lokalu przy ul. .... Nr. .... po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia policyjno-technicznego Dyrekcji Okr. Robót Publicznych.

Starosta:

Opłatę stemplową mk. ...... pobrano.

163.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie opłacania przez gminy kosztów leczenia za niezamożnych mieszkańców.

Na podstawie istniejących ustaw i rozporządzeń gminy wiejskie i miejskie, położone na terenie tutejszego Województwa, obowiązane są, z braku osób do tego według prawa cywilnego obowiązanych, pokrywać koszta leczenia za niezamożnych stałych mieszkańców swoich, leczonych w szpitalu.

Tymczasem z nadsyłanych do Urzędu Wojewódzkiego budżetów gminnych za okres pierwszego półrocza r. b. wynika, że wspomniane gminy na zapłacenie tych kosztów żadnych kwot do budżetów swoich nie wstawiły.

Ponieważ zarządy szpitali w ostatnich czasach coraz częściej zwracają się do gmin z żądaniami zwrotu kosztów leczenia, a gminy, z braku na ten cel kredytów, nie są w możności w swoim czasie ich regulować, wskutek czego szpitale znajdują się w nad wyraz ciężkich warunkach finansowych, przeto, w celu zapobieżenia temu na przyszłość, zechcą Panowie Starostowie polecić zarządom gminnym i magistratom, aby przy uchwalaniu budżetów gminnych wstawiały z góry potrzebne na ten cel kwoty.

Jednocześnie wyjaśnia się, że za podstawę obliczenia sumy, która powinna być wprowadzoną do budżetu, należy przyjąć podwójną przeciętną sumę kosztów leczenia, żądaną do zwrotu w roku ubiegłym. Wyznaczona na ten cel suma nie może być użyta na inne potrzeby gminne.

Należności szpitalne winny być regulowane natychmiast po otrzymaniu odnośnego zawiadomienia. W tych gminach, gdzie preliminarz budżetowy został już ułożony bez uwzględnienia kosztów leczenia, należy zarządzić uchwalenie dodatkowego budżetu na ten cel, według powyższych wskazówek.

W wypadku nieuchwalenia przez gminy omawianego wydatku Panowie Starostowie władni są wprowadzić przymusowo odpowiednie kwoty do budżetów gminnych.

Brześć n|B., dn. 22-VIII 1921 r. (Nr. III-3381).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

164.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie likwidacji pretensji z tytułu rekwizycji wojskowych na b. teren. przyfr. i etap.

Poniżej umieszcza się pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych z dn. 8-VI 1921 r. Nr. 3314 R. L. IV Szt. w sprawie likwidacji pretensji z tytułu rekwizycji wojskowych na b. terenach przyfrontowych i etapowych do wiadomości i zastosowania, wobec tego, że zarządzona pismem tem akcja ma się odbywać przy współudziale władz administracyjnych I instancji (Starostwa).

Brześć n B., dn. 22 sierpnia 1921 r. (Nr. II-615 2).

Za Wojewodę:
(—) *T. Świętochowski* m. p.

(Załącznik do okóln. Nr. II-615/2).

„DO DOWÓDZTWA OKRĘGU GENERALNEGO
1) we Lwowie
2) w Lublinie
3) w Białymstoku
4) Dtwu 2 Armji.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwróciło się z zażaleniem do Ministerstwa Spraw Wojskowych, że poszczególne Dtwa wojskowe, znajdujące się obecnie na terenie Województw nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego odmawiają poszkodowanym wskutek dokonanych rekwizycji, wypłaty należnych im pretensji, zasłaniając się niekompetencją do przeprowadzania likwidacji spraw rekwizycyjnych. Pomijając okoliczności, że takie traktowanie ludności cywilnej, zamieszkującej obszary dotknięte wielokrotnemi inwazjami nieprzyjacielskiemi i będące prawie nieprzerwanie terenem walk, sprzeczne jest z wydanymi w tym względzie rozkazami Naczelnego Dtwa i Min. Spr. Wojsk., bo takie przewlekanie likwidacji rekwizycji podkopuje zaufanie ludności do porządku i sprawności administracji naszej i wywołać może smutne następstwa wobec rozgoryczenia ludności kresowej.

Wobec tego przypomina się wszystkie w tym względzie wydane rozkazy, a mianowicie:

1) Rozk. Nacz. Dow. (Szt. Gen.) № 18 z dn. 28/2-920 N. 3593/V 20).
2) Rozk. Nacz. Dow. (Szt. Gen.) (№ 22 z dn. 13 3-920 N. 8490/V 20).
3) Rozk. Nacz. Dow. (Szt. Gen.) (Gł. Kwatermistrz № 19 z dn. 16 3.20 № 4831 Int.).
4) Rozk. Nacz. Dtwa (Szt. Gen. Gł. Kwatermistrz № 53 z dn. 10 9 920 № 24957/Int. 3).
5) Dz. Rozk. M. S. Wojsk. № 33 z dn. 18 9 920 poz. 728/N. B. P. II, 4646 20.
6) Dz. Rozk. M. S. Wojsk. № 40 z dn. 3 11 1920 poz. 868 N. IV Szt. 4148 A. P. 20.
7) Eksp. Min. Spr. Wojsk. dla Spraw Demob. №. 4 z dn. 30 12 920 № 97 32 20 Sąd.
8) Eksp. Min. Spr. Wojsk. dla Spraw Demob. № 7 z dn. 16 2 921 № 101919 Sąd.
9) Eksp. Min. Spr. Wojsk. dla Spraw Demob. № 117 dn. 25 3 921/№ 101726 Sąd.

z poleceniem bezwzględnego ich stosowania.

Ponadto wyjaśnia się, że wyżej podane rozkazy pod 6) i 7) należy analogicznie stosować i do Dowództw Armji t. zn., że Intendentury Armji oraz podległych im Dywizji realizować mają kwity rekwizycyjne, wystawione przez formacje niewchodzące w skład tychże Armji względnie Dywizji, skoro tylko dokonano rekwizycji na terenie, na którym obecnie odnośna Armja względnie Dywizja się znajduje. Realizować należy kwity tak formalnie jak i nieformalnie (Dz. Rozk. Wojsk. № 40 z 1920 r.); ponadto zezwala się na wypłatę odszkodowania do wysokości 75.000 mk.p. przez Intendenturę Amji (przez Int. Dywizji po poprzednim zatwierdzeniu przez Intend. Armji) we wszystkich tych wykadkach, gdzie w braku kwitu rekwizycyjnego fakt rekwizycji stwierdzony został na zasadzie wiarogodnych dowodów, jako to: protokuł Komisji Szacunkowej, administracyjnej władzy cywilnej, wzgl. innych organów, urzędujących z ramienia Głównego Urzędu Likwidacyjnego, protokuł gminy, którego treść potwierdzona zostanie przez powiatową władzę administracyjną (Starostwo), lub też z jakichkolwiek innych wiarogodnych dowodów, uznanych za takie przez Intend. Armji.

Podania poszkodowanych we wszystkich innych sprawach rekwizycyjnych winny Intend. bezwzględnie przyjmować i, o ile nie będą mogły ich załatwić bezpośrednio w myśl powyższych przepisów, należy je przedkładać do rozstrzygnięcia specjalnym Komisjom, które na kresach w najbliższym czasie utworzone zostaną.

Warszawa, dn. 8/VI-1921 r. (№ 3314 R. L. IV Szt.).

Z rozkazu Ministra
Szef Sztabu M. S. Wojskowych.

Za zgodność
(—) *Berger* u. w.

165.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie zamierzonego rozszerzenia działalności amerykańskich instytucji dobroczynnych.

Dobroczynna działalność Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego fundacji dla dzieci Europy z rozpoczęciem akcji ratowniczej w nawiedzonej głodem Rosji, nietylko nie ulegnie redukcji na terenie kraju tutejszego, lecz — według zapewnienia czynników miarodajnych — może być w wypadkach koniecznych rozszerzoną.

Zawiadamiając o tem polecam Panu niezwłocznie podać powyższe do wiadomości powiatowej Rady Opieki Społecznej oraz wspólnie z tą Radą i w porozumieniu z Delegatem do spraw Opieki Społecznej rozważyć w jakich punktach na terenie powierzonego Panu Starostwa, ze względu na obecny masowy napływ repatrjantów, byłoby najwięcej wskazane utworzenie ekspozytur Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom—celem okazania pomocy uchodźcom z ich rodzinami i dziećmi — i o tem donieść mi niezwłocznie.

Brześć n/B., dn. 24 sierpnia 1921 r. (№ IX-156).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

166.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie dyslokacji sądów Okręgowych na Ziemiach Wschodnich.

Na skutek pisma Prezesa Sądu Apelacyjnego Ziem Wschodnich z dnia 30 lipca r. b. № 1874, podaję do wiadomości pp. Starostów, iż na Ziemiach Wschodnich zostały utworzone cztery Sądy Okręgowe, mianowicie: w Grodnie. Pińsku, Łucku i Wilejce — z siedzibą w Nowogródku.

Do właściwości terytorjalnej wskazanych Sądów Okręgowych należą następujące powiaty:

a) Do Sądu Okr. w Grodnie: Grodno, Wołkowysk, Słonim, Prużany, Baranowicze, Kosów, Białowieża i Lida.

b) do Sądu Okr. w Wilejce — (w Nowogródku): Wilejka, Dzisna, Brasław, Nowogródek, Nieśwież, Duniłowicze, Wołożyn i Stołpce.

c) do Sądu Okr. w Pińsku: Pińsk, Łuniniec, Kobryń, Brześć i Drohiczyn.

i d) do Sądu Okr. w Łucku: Łuck, Włodzimierz, Ostróg, Kamień-Koszyrski, Luboml, Równo, Horochów, Krzemieniec, Kowel, Dubno i Sarny.

Brześć n/B., dn. 29 sierpnia 1921 r. (№ II-770/21).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

167.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie poddania oględzinom lekarskim w P. K. U. pracowników państwowych.

W związku z reklamacjami funkcjonarjuszów państwowych, podaję do wiadomości, iż Ministerstwo Spraw Wojskowych zarządziło, aby wszyscy funkcjonarjusze państwowi, którzy w swoim czasie na podstawie przedłożonych zaświadczeń przy zgłaszaniu się do Komisji przeglądowo-lekarskiej otrzymali bez przeglądu odroczenie stawiennictwa do służby wojskowej, zgłosili się obecnie bezzwłocznie do właściwych P. K. U., celem poddania się przeglądowi oraz otrzymania stosownej adnotacji na ich kartach odroczenia, względnie kartach powołania.

Stosownie do powyższego polecam, ażeby wyniki badań komisji przeglądowo-lekarskich, wraz z uzgodnionymi odpisami dokumentów wojskowych (kart odroczenia, kart powołania, książeczek wojskowych), jakie wymienieni funkcjonarjusze otrzymali lub otrzymają z Powiatowych Komend Uzupełnień, zostały bezzwłocznie przedłożone Wydziałowi Prezydjalnemu tut. Urzędu.

Termin wykonania do dnia 15 września 1921 r.

Brześć n/B., dnia 29/8 1921 (Nr. I. 896/1).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman m. p.*

168.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie kart łowieckich dla funkcjonarjuszów leśnych.

Doszło do wiadomości Urzędu Wojewódzkiego, że niektóre Urzędy Starościńskie Województwa Poleskiego czynią trudności w sprawie posiadania broni myśliwskiej przez wyższych funkcjonarjuszów leśnych (nadleśniczych, leśniczych i podleśniczych), żądając od nich uzyskania płatnych kart łowieckich na prawo polowania.

Wobec powyższego wyjaśniam, iż w myśl art. 5 obowiązującego Rozporządzenia Kom. Gen. Z. W. z dn. 2/III-20 r. o polowaniu (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 20 ex 1921 poz. 532), zarówno straż leśna (t. j. gajowi i nadgajowi), jak i organy nadzorcze Zarządu Dóbr. Państwowych (t. j. wyżsi funkcjonarjusze leśni) korzystają z bezpłatnych kart łowieckich, wystawianych przez odnośnych P. P. Starostów na wniosek Okręgowego Zarządu Dóbr Państwowych.

Zechcą przeto P. P. Starostowie zażądać od funkcjonarjuszów leśnych wyrobienia sobie kart łowieckich, które winny być wydawane bezpłatnie, o ile odnośni funkcjonarjusze leśni wykażą się każdorazowem pisemnem zaświadczeniem w tym względzie właściwego Okręgowego Zarządu Dóbr Państwowych.

Brześć n/B., dn. 31 sierpnia 1921 r. (Nr. I-2198/I).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

169.

Okólnik Wojewody do Starostów w sprawie przewożenia kolejami zwłok żołnierzy polskich na rachunek Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Poniżej umieszcza się odpis pisma Urzędu Opieki nad Grobami Wojennymi D. O. G. Lublin

z dnia 17/VIII 1921 r. Nr. 621 G. W. w sprawie przekazania ekshumacji zwłok żołnierzy na b. terenach przyfrontowych lekarzom powiatowym—do wiadomości i zastosowania się, z poleceniem przekazywania próśb, zaopatrzonych w wymagane dokumenty o bezpłatny przewóz zwłok żołnierzy, wprost do Ministerstwa Spraw Wojskowych Sekcja Opieki nad Grobami Wojennymi w Warszawie, ul. Królewska.

Brześć n/B., dn. 30 sierpnia 1921 r. (Nr. II-1239/1).

Wojewoda:
(—) *Roman m. p.*

(zał. do okóln. Nr. II — 1239/1).

Wyciąg z rozkazu M. S. Wojsk. (S. W. N. Nr. 2582) Rol. (Dz. Rozk. Wojsk. Nr. 41 z dnia 9/XI.20 r.

Przewóz koleją zwłok żołnierzy na rachunek M. S. Wojsk.

„Zezwolenia na przewóz koleją zwłok żołnierzy polskich (obecnego W. P. i b. formacje polskie) mogą być udzielane na rachunek Ministerstwa Spraw Wojsk. w następujących wypadkach:

1) w razie śmierci na polu walki,
2) w razie śmierci żołnierza podczas pełnienia obowiązków służbowych wewnątrz kraju,
3) o ile śmierć nastąpiła nie z winy zmarłego,
b) o ile zwłoki spoczywają jeszcze poza obrębem cmentarza; nie stosuje się to do żołnierzy, odznaczonych orderami „Virtuti Militari" i „Krzyżem Walecznych".

Zezwoleń na przewóz koleją zwłok na rachunek M. S. Wojsk. udziela Sekcja Wyzn. Niekat. i O. N. G. W., dokąd należy kierować podania, zaopatrzone,

1) w zezwolenie na ekshumację i przewóz, wystawione przez Nacz. Dowództwo W. P., gdy zwłoki spoczywają w obrębie obszarów zajętych przez grupy operacyjne oraz ich etapy (Rozk. 1205 Dz. R. Wojsk. 57 z r. 1919), lub Starostwo, gdy zwłoki spoczywaję wewnątrz kraju,

2) w deklarację petenta o stanie zamożności i źródłach utrzymania, stwierdzoną przez władze administracyjne, ponadto, o ile żołnierz zmarł wewnątrz kraju,

3) w zaświadczenie władzy administracyjnej, że zwłoki spoczywają poza obrębem cmentarza parafjalnego, gminnego, garnizonowego lub wojennego. Wydanie zezwoleń należy uważać jako prowizoryczne i zasadniczo uzależnione od możności dostarczenia środków transportowych.

Jednocześnie unieważnia się § 10 rozkazu 1205 i rozkaz 4405 (Dz. R. Wojsk. 99 z r. 1919).

dn. 26 paźdz. 1920 r. (—) *Sosnkowski.*
Gen. ppor. i Minister Spraw Wojsk.

Zgodny odpis wyciągu:
(podpis nieczytelny)
a. a.XI i Ref. U. O. n. G. W."

170.

Okólnik Wojewody do Starostów w przedmiocie zasiłków dla rodzin wojskowych na terenie D. O. G. Brześć.

Poniżej umieszcza się odpis pisma Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 3/VIII b. r. Nr. 6594 (N. Za, w sprawie zasiłków dla rodzin zamieszkałych na terenie Dowództwa Okręgu Generalnego Brześć Litowski, w ślad okólnika Urzędu Wojewódzkiego z dnia 13/VIII b. r. Nr. II—845/2 — do wiadomości i zastosowania się przy przesyłaniu podań o zasiłki do Intendentury D. O. G. Brześć.

Podaję równocześnie do wiadomości, że w skład D. O. G. Brześć wchodzą następujące powiaty Województwa Poleskiego: Brześć Litewski, Kobryń, Prużana, Kosów, Drohiczyn, Pińsk i Łuniniec.

Brześć n/B., dn. 31 sierpnia 1921 r. (Nr. II—845/3).

Wojewoda:
(—) *Walery Roman*

„Wskutek utworzenia rozkazem Sut. Gen. Oddz. I Liczb. 8400/Mob. Dowództwa Okręgu Generalnego Brześć Litewski, ulega na zasadzie § 1 mego rozporządzenia z dnia 4 grudnia 1920 r., wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 5/21 poz. 23. Przegląd Ustaw Sejm. i Rozp. Wł. Centr. Nr. 3/21 poz. 6) automatycznie zmianie rozkaz D. G. Licz. 5525 (N. Za./Dz. Rozk. No. 25/21 poz. 20), regulujący sprawę zasiłków dla rodzin zamieszkałych na Kresach Wchodnich.

W szczególności, zgodnie z § 1 wspomnianego rozporządzenia mego z 4.XII 1920 r., rodzinom, zamieszkałym w powiatach włączonych do D. O. G. Brześć Litewski, zasiłki wojskowe przyznawać ma Intendentura tegoż O. G., która przejmie bezzwłocznie odpowiednie akta zasiłkowe, w bezpośredniem porozumieniu z Int. O. G. Białystok i int. O. G. Lublin.

Przekazanie musi być ukończone do dnia 15 sierpnia r. b.

Rodzinom, zamieszkałym w powiatach niewłączonych do żadnego D. O. G. t. j. podległych D-wu 2 Armji, zasiłki wojskowe przyznawać ma Intendentura O. G. Warszawa, która przejmie bezzwłocznie odpowiednie akta zasiłkowe w bezpośredniem porozumieniu z Intendenturą O. G. Białystok.

Przekazanie musi być ukończone do dnia 15 sierpnia r. b.

Warszawa, dn. 3 sierpnia 1921 r. (Licz. 6594/N. Za.).

(—) *De Hennig Michaelis*
Gen. por. i Wiceminister"

IV.

171.

RUCH SŁUŻBOWY

w ciągu miesiąca sierpnia 1921 roku

A. W URZĘDZIE WOJEWÓDZKIM.

Minister Spraw Wewnętrznych

mianował:

Mieczysława Mistata, p. o. urzędnika P. U. W. w VI-ym st. sł. Stefana Stosyka, p. o. urzędnika P. U. W. w VI-ym st. sł.

posunął:

Wacława Bołdoka, p. o. urzędnika VII-go st. sł. P. U. W. do VI-go st. sł.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych

przeniósł:

Bohdana Czarnockiego, urzędnika kontraktowego VI-go st. sł. przy Poleskiej Komisji Odwoławczej w charakterze Przedstawiciela Min. Roln. przy tej Komisji. Jana Sołoniewicza, p. o. referenta VII-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Grybowie w dotychczasowym charakterze służbowym do Wydziału Rolnictwa P. U. W.

zwolnił ze służby:

Stefana Mataszewskiego, p. o. Referenta w Wydziale Rolnictwa P. U. W. z dn. 30-ym lipca 1921 r. na własne żądanie.

Minister Handlu i Przemysłu

mianował:

Mieczysława Polikowskiego, p. o. referenta VII-go st. sł. w Wydz. Przemysłu i Handlu P. U. W.

Wojewoda

mianował:

Stanisława Jackiewicza, p. o. technika Polesk. Okręg. Dyrekcji Robót Publicznych w VIII-ym st. sł. Jana Jabłonowskiego, p. o. Mł. referenta w Wydziale Rolnictwa P. U. W. w VIII-ym st. sł. Włodzimierza Andrejczuka, p. o. kancelisty Polesk. Okręg. Dyr. Robót Publicznych w X-ym st. sł. Jadwidę Piwowarczykównę, p. o. kancelistki P. U. W. w X-ym st. sł.

przyjął na kontraktową służbę:

Michała Galinowskiego w charakterze Radcy Prawnego P. U. W. z uposażeniem według V-go st. sł. Sergjusza Fiodorowa w charakterze technika Poleskiej Okręgowej Dyrekcji Robót Publicz. z uposażeniem według IX-go st. sł. dr. Tadeusza Wąsowskiego w charakterze lekarza dla urzędników z uposażeniem według IX-go st. sł.

posunął:

Dominika Piotrowskiego p. o. urzędnika do VIII-go st. służb. i poruczył pełnienie obowiązków mł. referenta P. U. W. Eleonorę Wydrzankę p. o. maszynistki P. U. W. do X-go st. służb.

zwolnił ze służby:

Helenę Łosiową, p. o. kancelistki XI-go st. służb. Polesk. Okręg. Dyrek. Robót Publicz. z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Mieczysława Łukasiewicza, p. o. kancelisty XI-go st. sł. Polesk. Okręg. Dyrekcji Robót Publicznych z dn. 15-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Stefana Waczyńskiego, p. o. urzędnika IX-go st. sł. P. U. W. z dn. 22-ym sierpnia 1921 r. wobec nieobjęcia posady.

B. W URZĘDACH STAROŚCIŃSKICH:

Minister Spraw Wewnętrznych

mianował:

Jana Kułakowskiego, p. o. urzędnika VII-go st. służb. w Pińskim Urzędzie Starościńskim. Franciszka Usajewicza, p. o. urzędnika VII-go st. sł. w Pińskim Urzędzie Starościńskim.

przeniósł:

Bolesława Basińskiego, p. o. urzędnika VII-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Drohiczynie w dotychczasowym st. sł. do Łuninieckiego Urzędu Starościńskiego.

zwolnił ze służby:

Witolda Źdżarskiego, p. o. urzędnika VII-go st. służb. Urzędu Starościńskiego w Kamieniu-Koszyrskim z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych

zwolnił ze służby:

Bazylego Anisimowa, p. o. powiatowego lekarza weterynarji w Sarnach z dn. 1-ym sierpnia 1921 r. na zasadzie art. 46-go Tymczasow. przepisów służbowych dla urzędników państwowych.

Wojewoda

mianował:

Stanisława Wąsowskiego p. o. technika na powiat Kamień-Koszyrski w VIII st. służb. Jana Dzierożyńskiego, p. o. urzędnika gospodarczego Urzędu Starościnskiego w Łunińcu w IX st. służb. Mikołaja Hordeluka p. o. sekretarza pomocnika kierownika kancelarji Urzędu Starościńskiego w Brześciu w IX-ym st. służb. Stanisława Ratusińskiego, p. o. mł. referenta Finans.-Gospod. Urzędu Starościńskiego w Łunińcu w IX-ym st. służb. Józefa Ryczaka, p. o. mł. referenta administracyjnego Urzędu Starościńskiego w Prużanie w IX-ym st. służb. Wacława Skakuja p. o. Instruktora Samorządowego Urzędu Starościńskiego w Kosowie-Poleskim w IX-ym st. służb. Stefana Tylla p. o. mł. Referenta Administracyjnego Urzędu Starościńskiego w Pińsku w IX-ym st. służb. Antoniego Wizgirda p. o. Instruktora Samorządowego Urzędu Starościńskiego w Drohiczynie w IX-ym st. służb. Franciszka Berezowskiego p. o. kancelisty w Urzędzie Naczelnika II Rejonu Starostwa Łuninieckiego w X-ym st. służb. Juljana Gadomskiego p. o. magazyniera (nieetatowego) Referatu Rolnego Urzędu Starościńskiego w Prużanie w X-ym st. służb. Bolesława Żyłkę p. o. kancelisty w biurze Rejonowego Architekta w Pińsku w X-ym st. służb. Konrada Gielinicza p. o. kancelisty Refer. Finans. Gosp. Urzędu Starościńskiego w Brześciu w XI-ym st. służb. Marję Sławińską, p. o. kancelistki Urzędu Starościńskiego w Sarnach w XI-ym st. sł. Piotra Węgłowskiego p. o. kancelisty Urzędu Starościńskiego w Kamieniu-Koszyrskim w XI-ym st. służ. Halinę Zawadzką p. o. kancelistki Urzędu Starościńsk. w Kosowie-Poleskim w XI-ym st. sł. Marję Boniewicz p. o. kancelistki Ref. Finans.-Gospodar. Urzędu Starościńskiego w Sarnach w XII-ym st. sł. Bronisławę Domejkównę p. o. maszynistki Urzędu Starościń. w Kosowie-Poleskim w XII-ym st. sł. Emilję Tkaczykową p. o. maszynistki Urzędu Starościńskiego w Brześciu w XII-ym st. sł. Franciszka Mieczyńskiego p. o kancelisty Urzędu Naczelnika I-go Rejonu Starostwa Kobryńskiego w XII-ym st. sł.

przyjął na kontraktową służbę:

Dr. Jerzego Kużuchowa w charakterze lekarza Rejonowego pow. Sarneńskiego z uposażeniem według VIII-go st. służb. Dr. Michała Malinowskiego w charakterze lekarza Rejonowego powiatu Sarneńskiego z uposażeniem według VIII-go st. służbowego.

Żdzisława Olszańskiego w charakterze Zastępcy Referenta Rolnego Urzędu Starościńskiego w Brześciu z uposażeniem według VIII-go st. służb. Karolinę Atlasównę w charakterze lekarki Rejonowej pow. Brzeskiego z uposażeniem według IX-go st. służbow. Józefa Fiedota w charakterze lekarza Rejonowego pow. Kosowskiego z uposażeniem według IX-go sł. służb. Władysława Rudnickiego w charakterze Rachmistrza Referatu Rolnego Urzędu Starościńskiego w Sarnach z uposażeniem według IX-go st. służb. Sergjusza Trofimiuka w charakterze Rachmistrza Referatu Rolnego Urzędu Starościńskiego w Drohiczynie z uposażeniem według X-go st. służb.

posunął:

Czesława Konaszewskiego p. o. kancelisty Urzędu Starościńskiego w Prużanie do IX-go st. służb. i poruczył pełnienie obowiązków młodszego referenta Administracji w tym Urzędzie. Arkadjusza Monkiewicza p. o. kancelisty Urzędu Naczelnika II-go Rejonu pow. Prużańskiego do XI-go st. służb. Witalisa Piszczyka p. o. kancelisty Urzędu Starościńskiego w Łunińcu do XI-go st. służb.

przeniósł:

Mieczysława Biskupskiego p. o. sekretarza (IX-go st. sł.) Referatu Aprowizacji Urzędu Starościńskiego w Prużanie w charakterze Kierownika Referatu Aprowizacji tegoż Urzędu Starościńskiego. Jana Downara p. o. mł. referenta Admin. (VIII-go st. sł.) Prużańskiego Urzędu Starościńskiego w charakterze Naczelnika II-go Rejonu Starostwa Prużańskiego w dotychczasowym st. sł. Tomasza Rzepeckiego p. o. kancelisty X-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Kamieniu-Koszyrskim w charakterze mł. referenta Administracyjnego tegoż Urzędu Starościńskiego. Felicjana Wilczyńskiego p. o. kancelisty Urzędu Starościńskiego w Sarnach w charakterze kancelisty do Urzędu Naczelnika III-go Rejonu Starostwa Sarneńskiego. Władysława Zawadzkiego p.o. instruktora Samorządowego (VIII-go st. sł.) Urzędu Starościńskiego w Kosowie Poleskim w charakterze Referenta Samorządowego tegoż Urzędu Starościńskiego. Mikołaja Zinowca p. o. sekretarza-pomocnika kierownika kancelarji (IX-go st. sł.) Urzędu Starościńskiego w Prużanie w charakterze Kierownika Kancelarji tegoż Urzędu.

zwolnił ze służby:

Marję Boniewicz p. o. kancelistki XI-go st. sł. Refer. Aprowizacji Urzędu Starościńskiego w Sarnach z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na skutek redukcji etatów. Stanisława Bartoszewicza p. o. kancelisty X-go st. sł. w Urzędzie Naczelnika I-go Rejonu Starostwa Pińskiego z dn. 17-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Piotra Bendingera p. o. urzędnika gospodarczego IX-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Kosowie-Poleskim z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Stanisława Branickiego p. o. kancelisty XII-go st. sł. Urzędu Naczelnika IV-go Rejonu Starostwa Łuninieckiego z dn. 11-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Stanisława Cichosza p. o. maszynisty-kancelisty XI-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Kamieniu-Koszyrskim z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Jerzego Dolaka p. o. Referenta Aprowizacji VIII-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Prużanie z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Jadwigę Downarową p. o. kancelistki X-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Prużanie z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Kazimierza Jurewicza p. o. mł. referenta Finans.-Gospodar. VIII-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Prużanie z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Antoniego Klimowicza p. o. kancelisty XII-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Pińsku z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na zasadzie art. 46-go Tymcz. przep. służb. Anatola Koryckiego p. o. kancelisty XI-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Kamieniu-Koszyrskim z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Wiarę Krasowiczównę p. o. kancelistki X-go st. sł. w Refer. Administracyjnym Urzędu Starościńskiego w Kamieniu-Koszyrskim z dn. 31-ym lipca 1921 r. na własne żądanie. Adolfinę Lepieszkiewiczównę p. o kancelistki XI-go st. sł. Urzędu Starościńskiego w Brześciu z dn. 31-ym sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Pawła Łukiewicza p. o. mł. referenta Administracji VIII st. sł. Urzędu Starościńskiego w Prużanie z dn. 31 sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Eugenję Masłowiec kontr. akuszerkę szpitala powiatowego w Pińsku z dn. 6 sierpnia 1921 r. na skutek samowolnego opuszczenia służby. Piotra Mądrzewskiego p. o. kancelisty X st. służb. Referatu Aprowizacji Urzędu Starościńskiego w Kosowie-Poleskim z dn. 31 sierpnia 1921 r. na skutek redukcji etatów. Antoniego Osmólskiego p. o. urzędnika gospodarczego IX st. sł. Urzędu Starościńskiego w Łunińcu z dn. 5 sierpnia 1921 r. na skutek nieobjęcia posady. Mikołaja Paszkiewicza p. o. kancelisty XI st. służb. Urzędu Starościńskiego w Brześciu z dn. 31 lipca 1921 r. na własne żądanie. Kazimierza Sienkiewicza p. o. kancelisty X st. sł. Urzędu Naczelnika II Rejonu Starostwa Brzeskiego z dn. 31 sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Eustachego Stańskiego p. o. sekretarza IX st. sł. Referatu Aprowizacji Urzędu Starościńskiego w Łunińcu z dn. 31 sierpnia 1921 r. na skutek redukcji etatu. Aleksego Szczęsnowicza p. o. sekretarza IX st. sł. Referatu Aprowizacji Urzędu Starościńskiego w Drohiczynie z dn. 31 sierpnia 1921 r. na skutek redukcji etatu. Marję Zarembiankę p. o. kancelistki X st. sł. Referatu Aprowizacji Urzędu Starościńskiego w Łunińcu z dn. 31 sierpnia 1921 r. na skutek redukcji etatu. Wacława Zawiszę p. o. mł. referenta Finansowo-gospodarczego VIII st. sł. Urzędu Starościńskiego w Łunińcu z dn. 15 sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Kazimierza Zołotara p. o. instruktora samorządowego IX st. sł. Urzędu Starościńskiego w Drohiczynie z dn. 31 sierpnia 1921 r. na własne żądanie. Feliksa Żyburt-Żyburtowicza p. o. kierownika kancelarji VIII st. sł. Urzędu Starościńskiego w Brześciu z dn. 31 sierpnia 1921 r. na własne żądanie.

W INSPEKTORACIE WETERYNARJI

przy akcji przeciwksięgosuszowej:

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych

przyjął na kontraktową służbę:

Juljana Soniewickiego w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Włodzimierza Borodajkiewicza w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Benjamina Nikolskiego w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Franciszka Veble w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Jana Hergowicza w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Jana Vizjaka w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Aleksandra Paula w charakterze lekarza weterynarji w VII-ym st. służb.

Sergjusza Ziuniczenkę w charakterze kierownika walki z księgosuszem na Województwo Poleskie.

delegował:

Józefa Kałkowskiego, państwowego Inspektora Weterynarji Okręgu Tarnopolskiego w charakterze Inspektora akcji tępienia księgosuszu na pow. Piński i Łuniniecki.

Wojewoda

przyjął na kontraktową służbę:

Edmunda Rozensztoka w charakterze lekarza weterynarji z uposażeniem według VIII-go st. służb. Józefę Kurciszównę w charakterze kancelistki Inspektoratu Weter. z uposażeniem według X-go sł. służb. Jana Kopcia w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służb. Stanisława Bobrowskiego w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służb. Witolda Nowaka w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służbowego. Adama Sławińskiego w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służb. Borysa Popowa w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służb. Jana Kotlarskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Franciszka Jaworskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służ. Jerzego Lewickiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Jana Terpiłowskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. według uposażenia IX-go st. służb. Eugenjusza Dubielę w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służbowego. Jana Szczebla w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Teodora Menkesa w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służb. Leona Szlezingera w charakterze sanitarjusza weterynaryjnego z uposażeniem według IX-go st. służb. Izraela Mannera w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Adama Szafrana w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Romana Solarczyka w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Jerzego Wołoszyńskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Alfreda Kuczerę w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Wiktora Szubę w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służbowego. Bolesława Drożdża w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Arona Markina w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Leona Kołakowskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Ludwika Bilewicza w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Marjana Kroguleckiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Antoniego Dubieckiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Tytusa Dowbeckiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służb. Edwarda Piątkowskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służbowego. Nikodema Urzędowskiego w charakterze sanitarjusza weteryn. z uposażeniem według IX-go st. służbowego. Andrzeja Winczyka w charakterze felczera weterynarji z uposażeniem według XII-go st. służbowego. Aleksandra Strelca w charakterze felczera weterynarji z uposażeniem według XII-go st. służb.

przydelegowano:

Piotra Olbrychta starszego lekarza weterynarji z Wadowic, Michała Łukaszewicza pow. lekarza weterynarji z Mińska-Mazowieckiego, Leopolda Urycha lekarza weterynarji ze Zbaraża.

oddelegowano:

Leopolda Urycha lekarza weterynarji ze Zbaraża, jako nienadającego się do akcji przeciwksięgosuszowej.

V.

Obwieszczenia o zarejestrowanych Stowarzyszeniach i Związkach.

172.

Na mocy postanowienia Wojewody Poleskiego z dnia 2 sierpnia 1921 r. № I. 1973/1 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod Nr. 20 Stowarzyszenie pod nazwą: „Związek Ziemian powiatu Sarneńskiego“.

173.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Poleskiego z dnia 9 sierpnia 1921 r. Nr. I. 1991/1 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 21 Stowarzyszenie pod nazwą: „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej w Berezie-Kartuskiej“ pow. Prużańskiego.

174.

Na zasadzie postanowienia Wojewody Poleskiego z dnia 17 sierpnia 1921 r. Nr. I. 1726/2 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 23 Stowarzyszenie pod nazwą: „Stowarzyszenie Lokatorów w Kobryniu“.

175.

Na mocy postanowienia Wojewody Poleskiego z dnia 17 sierpnia 1921 r. zostało zalegalizowane i wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 22 Stowarzyszenie pod nazwą: „Kooperatywa pod Lwem w Międzylesiu“.

176.

Na mocy postanowienia Wojewody Poleskiego z dnia 24 sierpnia 1921 r. zostało zalegalizowane i wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 24 Stowarzyszenie pod nazwą: „Kooperatywa Żydowska w Prużanie“.

177.

Na mocy postanowienia Wojewody Poleskiego z dnia 30 sierpnia 1921 r. № I. 1909/2 zostało wciągnięte do rejestru Stowarzyszeń i Związków pod № 25 Stowarzyszenie pod nazwą: „Rada Powiatowa Opiekuńcza w Brześciu-Lit.“.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Okład grup wiekowych ludności Województwa Poleskiego.

III.

Powiat Kamień-Koszyrski.

Powiat posiada 6 gmin z liczbą 58,272 mieszkańców, podział na chrześcjan i żydów oraz liczbę opracowanycb mieszkańców daje tablica XVI.

Tablica XVI.

Gminy	Chrześcjanie	Żydzi	Opracowano osób
Kamień-Koszyrski	10982	1123	4000
Soszyczno	9310	86	4000
Lelików	7304	412	4000
Borowno	4280	52	3000
Chocieszów	13220	195	4000
Wielka-Hłusza	10702	606	5000
Razem .	55798	2474	26000
% ogółu ludności: . . .	95,7	4,3	—

Tablica XVII zawiera liczbę koni, krów, dziesięcin ziemi obsianej na zbiór 1920 r. oraz dziesięcin oziminy na zbiór 1921 r. przypadających na jednego mieszkańca danej gminy.

Tablica XVII.

Na jednego mieszkańca przypada:	Gmina Kamień-Koszyrski	Chocieszów	Lelików	Borowno	Soszyczno	Wielka-Hłusza
Koni	0,06	0,05	0,01	0,04	0,07	0,05
Krów	0,22	0,34	0,26	0,26	0,31	0,39
Zbiór 1920 r. w dz.	0,31	0,34	0,56	0,10	0,28	0,22
Oziminy na 1921 r. (w dziesięc.)	0,07	0,14	0,22	0,08	0,11	0,15

Brak koni rzuca się w oczy, przytem w najzamożniejszej gminie Lelików jest największy, wynosząc 1 konia na 100 mieszkańców. Natomiast bydło rogate jest w pokaźnej liczbie. Najwięcej zniszczona gmina, Borowno, stanem zasiewów jest odpowiednio uwydatniona.

W tablicy XVIII mamy grupy wiekowe ludności powiatu. Z tablicy tej widzimy, że powiat Kamień-Koszyrski znacznie różni się od powiatów poprzednio opracowanych, mianowicie Drohiczyńskiego i Kobryńskiego. Nie można przebiegu grup wiekowych złączyć w jedną grupę główną jak mieliśmy poprzednio; natomiast musimy wyróżnić trzy stopnie klęskowości mianowicie zdecydowaną klęskowość w grupie 3 gmin pierwszych, klęskowość słabą, którą reprezentują następne 2 gminy i połowa gminy Lelików; wreszcie przebieg typowy, (normalny powojenny powszechny) z drugiej połowy gminy Lelików i jednej wsi z gm. Chocieszów, w którym klęskowość zaznacza się zmniejszeniem grupy zero, wystąpieniem maksimum w grupie 5 letniej, oraz tem, że połowa ludności obejmuje cztery pierwsze grupy wiekowe, zatem poniżej 20 lat. Żydzi z miasteczka Kamień-Koszyrski dają liczby zupełnie zgodne co do charakteru z liczbami zestawionemi dla poprzednio opracowanych powiatów.

Tablica XVIII (w promilach).

	Borowno	Kamień-Koszyrski	Soszyczno	Przeciętnie	Wielka-Hłusza	Chocieszów	Lelików*)	Przeciętnie	Lelików**)	Chocieszów wieś Rzeczyca	Przeciętnie	M-ko Kamień Koszyrski Żydzi
0	68	73	76	72.3	118	98	98	104.7	96	75	85.5	90
5	134	132	111	125.7	129	140	136	135.0	**151**	**166**	**158.5**	142
10	**172**	**160**	**151**	**161.0**	**150**	**164**	**149**	**154.3**	138	160	149.0	**176**
15	146	144	125	138.3	119	101	129	116.3	97	71	84.0	135
20	76	64	69	69.7	63	69	66	66.0	63	68	65.5	48
25	79	62	83	74.7	77	76	71	74.7	87	58	72.5	68
30	53	63	60	58.7	65	59	59	61.0	68	71	69.5	42
35	67	49	69	61.7	66	51	56	57.7	57	52	54.5	45
40	53	57	59	56.3	47	52	51	50.0	46	77	61.5	49
45	41	44	54	46.3	36	40	29	35.0	48	22	35.0	52
50	36	44	45	41.7	39	39	38	38.7	37	43	40.0	53
55	24	28	28	26.7	27	31	28	28.7	31	30	30.5	36
60	26	38	34	32.7	28	42	56	42.0	31	45	38.0	30
65	10	10	13	11.0	15	14	11	13.3	22	28	25.0	17
70	10	15	13	12.7	11	12	13	12.0	14	16	15.0	13
75	3	3	2	2.7	3	4	5	4.0	4	7	5.5	3
80	1	8	5	4.7	4	4	3	3.7	7	6	6.5	1
85	1	2	1	1.3	1	2	—	1.0	2	2	2.0	—
90	1	3	1	1.7	1	1	1	1.0	1	2	1.5	4
95	1	—	—	0.3	—	1	1	0.7	—	1	1.0	—
100	—	1	1	0.7	1	—	—	0.3	—	—	—	1

*) gm. Liłików wsie Samary i Sworynie.

**) gm. Lelików wsie Radostowa, Wólka Szczytyńska i Powicie.

Pozatem podajemy zestawienie 3.500 mężczyzn oraz 3.500 kobiet z różnych gmin zebranych. Różnice mężczyźni—kobiety dają nader charakterystyczne liczby zgoła różne w porównaniu z takiemiż różnicami dla ludności żydowskiej. Istotny, bez fałszu zobrazowany przebieg wskazuje w liczbach względnych przewagę mężczyzn w 3 grupach pierwszych, poniżej 15 lat; niedobór mężczyzn do 45 roku życia, wreszcie wyraźną równość obu płci w starszym wieku, nawet z pewną przewagą mężczyzn.

Chrześcjanie powiatu Kamień-Koszyrskiego.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Różnica Mężcz.—Kob.
0	104	90	+ 14
5	134	114	+ 20
10	166	154	+ 12
15	106	124	— 18
20	62	82	— 20
25	78	74	+ 4
30	50	68	— 18
35	62	62	0
40	46	58	— 12
45	44	36	+ 8
50	40	40	0
55	28	28	0
60	36	30	+ 6
65	18	14	+ 4
70	12	12	0
75	4	4	0
80	4	4	0
85	2	2	0
90	2	2	0
95	2	—	+ 2
100	—	—	—

Brześć n/B., 29 X-21 r.

R. Merecki.

Istota prawa.

Siła jest źródłem prawa, a źródłem siły—człowiek. Nie mówię tutaj o prawie w znaczeniu moralnem i idealnem, lecz o roli prawa, jako faktycznego regulatora stosunków między ludźmi.

— Ponieważ, według określenia zawartego w naczelnem zdaniu, ostatecznem źródłem prawa jest człowiek, dlatego stosunek prawa do sprawiedliwości kształtuje się już w nim samym, przez wewnętrzne skojarzenie duchowe i zależy od tego, czy człowiek siły swej używa na obronę słuszności, czy na wywalczenie przywileju, — na osiągnięcie powszechnej korzyści, a w tym i własnej, czy też własnej, kosztem powszechnej.

— Złe prawa istnieją wobec tego tam, gdzie są źli ludzie, lub, gdzie dobrzy ludzie są bezsilni, bierni, nieliczni, rozproszeni lub ciemni. W takich warunkach i dobre prawa tracą swą moc obowiązującą—niewykonywane nigdy, a gwałcone bezkarnie, nie bronione przez nikogo, — zanikają...

Weźmy wiek XVI-ty. Te czasy to istny rozbój nocny, podstępny i bezkarny. W samej Francji jakiż długi szereg zbrodni się roztacza! Książe Guise: wywołuje rzeź Vassy, — Pollrot zabja Guisa; Balafré zabija Coligniego, — Henryk III zabija Balafreta, — jakobin zabija Henryka III, — Henryk IV zabija Ligę, — Ravaillac zabija Henryka IV, i to wszystko robili ci ludzie w imię Boga... Inaczej zdaje się być nie mogło. Człowiek ówczesny nadużył swej siły i zatruł źródło tej siły i stosunek prawa do sprawiedliwości, ukształtowany w nim samym, stał się anormalnym. Człowiek XVI wieku nadużywał swej siły na wywalczenie przywileju i korzyści własnej, nie zawsze jednak kosztem powszechnej.

A mimo wszystko ten krwawy chrzest ludzkość odbyć musiała, żeby na lepsze losy zasłużyć: wiek XVI musiał krwią swoją wypłacić okup nowoczesnego świata. Dzięki temu krwi rozlewowi ziemia obraca się dzisiaj koło słońca, chemja spokojnie dmucha w ogniska, a para gwiżdże w przestrzeni. Bez reformy w XVI wieku czemże byłaby astronomja? Herezją o chlebie i wodzie, trzymaną w lochu. Czem chemja?— szatańs̄twem. Lokomotywa? — wozem lucypera, — Stephenson poszedłby na stos wraz z Berzeliuszem.

Za cenę krwi prawo stało się regulatorem stosunków między ludźmi w odniesieniu do przyszłości. I to jedynie dlatego, że wyrób myśli ludzkiej jest ze sobą ściśle złączony i ciągnie się nieprzerwanie. Pojedyńczo brane czyny ludzkie, doktryny czy ogniwa, nieraz wydają się anormalne, nawet absurdem. Ale, oglądając z nich utworzony łańcuch, widzimy potrzebę i logiczną konieczność bytu każdego z tych ogniw.

Po Lutrze przychodzi Kalwin. Przyjąwszy jego teorję „przeznaczenia“ należałoby przypuścić, że człowiek ma duszę wyłącznie na to, by mieć o jedno cierpienie więcej, niż reszta stworzenia. A jednak była w tej teorji ciągłość tego prawa, poczętego z ludzkiej siły, które jest regulatorem stosunków, losów ludzkich i dziejów.

Kalwin czynił z każdego wierzącego człowieka—żołnierza. Doktryna jego wydała typ bohatera: Coligniego. Garstka ludzi rozpoczynała śmiertelny pojedynek z wszystkiemi żywotnemi siłami narodu. Walka ich dała ludziom prawo wierzenia. Po prawie wierzenia przyszło zdobywać prawo myślenia!.. „Myślę, więc jestem“ zawołał Descartes. Ale czem jestem? Pascal zrozumiał od pierwszego słowa znaczenie tej zasady i powiedział sobie: „ja także myślę, więc mógłbym być wszystkiem“. Ale Pascal uląkł się głębi tych myśli i w walce ze samym sobą skonał.

Teorja Descartesa, która zabiła Pascala, wnet znalazła człowieka śmielszego, co ją posunął dalej. Voltaire teraz zawołał z kolei: nie dość myśleć po cichu, nie dość mieć rozum dla siebie i skazywać go na przymusową bezdzietność. Trzeba myśleć głośno—wspólnie! Niech każdy powie, jak wierzy i w co wierzy, ażeby się drugi mógł z nim połączyć i spotęgować jego prawdę lub jego fałszowi zaprzeczyć. Voltaire powiedział: „Kto chłodno wierzy — ten słabo działa“. Wiek XVIII uwierzył mu na słowo: rewolucja wyryła wolność religijną na żelaznej tablicy swych przykazań, a wyryła tak głęboko, że choć później wiatr polityczny różnie dmuchał, to choć zatarł wiele, tej wolności już nie zmazał. Została więc wolność myśli i religijna. A tak się poczęła: Kalwin począł Descartesa; Descartes począł Voltaira; Voltaire począł wolność sumienia. To wszystko są podścieliska wielkich praw. Wewnątrz człowieka, przez wewnętrzne skojarzenie duchowe rodzi się zamysł człowieka i siłą jego woli i czynu

stwarza się stosunek prawa do sprawiedliwości i staje się życiem dobroczynnem dla jednostki, narodu, lub ludzkości.

A teraz analiza. Nikt nie wątpi, że Anglja ma znakomitą konstytucję, że jest klasycznym krajem wolności i sprawiedliwości. Nie Francja, nie Ameryka, lecz właśnie Anglja! Poszanowanie prawa, wolność publiczna i indywidualna, szerokie perspektywy rozwoju bez wstrząśnień i przewrotów, niczem niehamowane i niekrępowane ścieranie się wewnętrznych sił i prądów, potęga opinji publicznej, najuczciwszy w świecie wymiar sprawiedliwości, czynią z jej ustroju politycznego wzór dotąd nieprześcigniony. Inaczej też objawia się skutkiem tej kultury życie prawa nazewnątrz.

Anglją rządzi zwyczaj, „Bill'e" i wyroki są bowiem albo przygodnem sformułowaniem istniejącego zwyczaju, albo stwierdzeniem jego zmiany, boć wraz ze zmianą ludzi i ich pojęć zmieniają się i obyczaje. Bezgraniczna rozwojowość angielskiego prawa i ustroju polega na tem, że będąc wytworem ludzkim i mając gwarancję i sankcję tylko w ludziach, może się wraz z nimi przeobrażać, rozwijać, dojrzewać pod wpływem ducha czasu.

Anglik, pragnący się dowiedzieć, co jest słuszne „what is right" — nie szuka po paragrafach kodeksu, bo go właściwie nie ma, lecz oddaje sprawę do sądu. Zdarza się, że dwie instytucje publiczne, np. władza samorządu lokalnego i jakieś ministerjum, za wspólną zgodą, chcąc rozgraniczyć swe kompetencje, wszczynają sprawę sądową, ażeby się przekonać, kto jest w prawie, — „who ist right?

Nic też dziwnego, że życie demokracji istnieć może tylko tam, gdzie masy są świadome swej siły, swej ludzkiej godności i ludzkich praw, miłują swą niezależność, bronią jej i zmuszają, by się z niemi liczono.

W Rzeczypospolitej Polskiej szlachcic na zagrodzie był równy wojewodzie, ale niestety, każdy magnat kupował sobie tyle głosów szlacheckich, ile mu było potrzeba. Ile razy masy chłopskie czy robotnicze, na wzór starej szlachty naszej, upajać się będą frazesami równości, pozwolą się ogłupiać fikcyjnymi przywilejami, takimi jak „illo tempore" prawa do korony, przysługujące szlachcicowi, a realnej niezależności, swej godności, swych praw obywatelskich bronić zaniedbają, tyle razy gmach krzywd społecznych wzmocnią nowem obwarowaniem.

Na każdy ustrój składa się wola rządzących i zgoda rządzonych. Demokratyzm istnieje tylko tam, gdzie demokratyzm tkwi w naturach ludzkich.

Nie mówię o prawie moralnem, idealnem, ani o tak zwanych aspiracjach, wewnętrznych przekonaniach. Ideały w duszy piastowane a niewcielane w życie, nie grają najmniejszej roli w ewolucji dziejowej. Są one tylko pustą zabawką, chloroformem obezwładniającym organizm społeczny, samooszukiwaniem się najgorszego typu hypokrytów, okłamujących świat, zaczynając od siebie samych.

Jeżeli coś mamy w duszy, musimy tę siłę stwierdzić w życiu, w czynach. Tylko czyny mają wartość realną, są monetą, podczas gdy ideały są martwym numizmatem. Stąd przelatując poprzez wiek XVI, życie prawa i drogi, jakiemi ta siła parła ku dalekim celom, na zapytanie jak wygląda życie prawa w Polsce, odpowiedzi szukać należy w pytaniu innem, mianowicie: czem są obecnie Polacy? Bo w ojczyźnie źródłem siły jest człowiek, a siła jest źródłem prawa. Polska o tyle pójdzie w rozwoju naprzód, o ile Polacy zdołają zrzucić z siebie wszystkie naleciałości niewoli; o tyle Polska będzie rozdzieloną, o ile Polacy nie wypracują w sobie poczucie jedności. Polska będzie narodem małym i słabym jeżeli patrjotyzm, świadomość narodowa, sumienie obywatelskie będzie własnością garstki. Będzie zaś państwem potężnem i wielkiem, gdy 30 miljonów ludu poczuje się narodem, jako naród żyć i działać zacznie. Wtedy życie prawa, potężna wola, mająca siedlisko w człowieku, zapuka do nas, Polaków, jak w owym obrazie Grottgera: idź i czyń! Jak błyskawice, przelatujące po nieboskłonie, zerwą się wtedy u nas ludzie do twórczości i budowania przyszłości wielkiej. Zdobywszy kulturę prawa powiedzą: „nasz patrjotyzm to jest walka z tem wszystkiem, co krzywdzi i gnębi,— nasz patrjotyzm—to walka z niesprawiedliwością, przemocą, gwałtem, wyzyskiem. Zniszczyliśmy w sobie następstwa niewoli, strach i serwilizm, zacieśniające granice godziwej wolności, a pokochaliśmy moc samą, żywe prawa".

Dr. Foryś.

Założenie kamienia węgielnego pod budowę „kolonji urzędniczej" w Brześciu nad Bugiem.

Dnia 29 sierpnia r. b., odbyło się w Brześciu nad Bugiem założenie kamienia węgielnego pod budowę t. zw. kolonji urzędniczej, powstającej — dzięki staraniom Wojewody Poleskiego p. Walerego Romana i czynnemu poparciu Ministra Robót Publicznych, p. G. Narutowicza—całkowicie na koszt Państwa.

Na uroczystość tę przyjechał z Warszawy Minister Robót Publicznych, P. Gabrjel Narutowicz, witany na placu budowy przez przedstawicieli władz miejscowych, publiczność i zastęp harcerzy, przy dźwiękach Hymnu Narodowego, odegranego przez orkiestrę Straży Ogniowej Ochotniczej.

Akt założenia kamienia węgielnego rozpoczął się o godz. 3 po południu wobec licznie zgromadzonej publiczności i przedstawicieli urzędów państwowych i instytucji społecznych. Poświęcenia kamienia węgielnego dokonał Ks. Wierobiej (w zastępstwie chorego dziekana Brzeskiego Ks. Tarasewicza) a założenia tegoż — Minister Robót Publicznych, p. G. Narutowicz, poczem przemówił do zgromadzonych Wojewoda, P. Walery Roman, stwierdzając, iż obecny ład i porządek i możność dalszego pokojowego rozwoju zawdzięczają Kresy Wschodnie Państwu Polskiemu, które przyszło tu - poprzedzone murem piersi swych bohaterskich żołnierzy — nie jako zaborca, lecz jako gospodarz dbały i miłujący po to, by dać możność znękanej ludności żyć życiem normalnem, życiem pracy twórczej, by odbudować spalone sioła, zasiać odłogiem leżące zagony, dźwignąć z upadku grody.

I oto dając wyraz swym najlepszym zamierzeniom w tym kierunku, przystępuje Rząd, między innemi, do wzniesienia w Brześciu t. zw. kolonji urzędniczej, t. j. szeregu domów, przeznaczonych wyłącznie na mieszkania dla urzędników państwowych, rozpoczynając w ten sposób odbudowę ziemi Poleskiej. Następny mówca, P. Minister Narutowicz, wzywał miejscowe społeczeństwo do wytężonej pracy, by jaknajrychlej odbudować to, co zniszczyła wieloletnia wojna i ostatni najazd bolszewików, przyrzekając wysiłkom miejscowej ludności, podjętym

w celu odbudowy zniszczonego kraju, wydatną pomoc i współdziałanie ze strony Rządu.

Po poświęceniu kamienia węgielnego spisano akt treści następującej, podpisany przez P. Ministra, P. Wojewodę i obecnych przedstawicieli władz i urzędów i wmurowano w fundament zaczętej budowli:

„W IMIĘ BOŻE!

W roku Pańskim tysiąc dziewięćsetnym dwudziestym pierwszym dnia dwudziestego dziewiątego sierpnia za Naczelnika Państwa Marsz. Józefa Piłsudskiego, Marszałka Sejmu Ustawodawczego Wojciecha Trąmbczyńskiego, Prezydenta Ministrów Wincentego Witosa, Ministra Robót Publicznych inż. Gabrjela Narutowicza, Prezesa Generalnej Dyrekcji Odbudowy inż. Ignacego Webera, Dyrektora Okręgowej Dyrekcji Odbudowy Polesia inż. Władysława Hajkowicza, gdy Wojewodą Polesia był Walery Roman, Starostą Powiatu Brzeskiego Dr. Franciszek Foryś, a Prezydentem miasta Brześcia Jan Niemcewicz, dokonano założenia kamienia węgielnego pod domy urzędnicze, rozpoczynając nimi odbudowę miasta Brześcia nad Bugiem, zniszczonego przez wojnę światową.

Projekt wykonał architekt Sidorczuk, a wykonanie budowy objęła firma „Spółka Architektów Z. Schnotale i S-ka".

Uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego dokonał ks. Dziekan Nikodem Tarasewicz, a założenia kamienia węgielnego Minister Robót Publicznych Gebrjel Narutowicz, w obecności podpisanych i licznie zebranych mieszkańców miasta. Akt ten ku wiekopomnej pamięci spisujemy i podpisami stwierdzamy.

NIECH ŻYJE WIELKA, SILNA I NIEPODLEGŁA RZECZPOSPOLITA POLSKA!"

Rozpoczęta w dniu tym budowa kolonji urzędniczej składać się będzie z trzynastu domów mieszkalnych — częściowo drewnianych, częściowo murowanych, powstałych na gruncie ustąpionym przez miasto przy ul. Unji Lubelskiej, pomiędzy ul. 3-go Maja i al. Mickiewicza. Budowę prowadzić będzie spółka inżynierów pod firmą: „Z. Schnotale i S-ka", z Poznania, pod ogólnem kierownictwem Dyrekcji Odbudowy Polesia.

RÓŻNE.

Dnia 21/VIII r. b. w m. Różanie (pow. Kosowski) odbyła się uroczystość 20—lecia istnienia Ogniowej Straży Ochotniczej. Porządek dnia obejmował: uroczystą defiladę straży, ćwiczenia, przemówienia, wspólne jubileuszowe śniadanie, wieczorem zaś zabawa, urządzona przez straż ogniową.

Sprawozdanie

Ze zbiórki na rzecz ochronki im. ks. Boduena w Koszarach, urządzonej w dniu 6 i 7 sierpnia 1921 r.

W PRUŻANIE.

Czysty dochód z zabawy i loterji .	mk.	43278
Zebrane na listę składek	„	28200
Zbiórka uliczna	„	10244
Ofiary od urzędników P. A. K. P. D.	„	3500
Razem . .	mk.	85222

Podając powyższy wynik zbiórki do ogólnej wiadomości, Komitet zbiórki składa w imieniu biednych sierot serdeczne „Bóg zapłać" wszystkim osobom, które bądź to datkiem, bądź czynnym udziałem przyczyniły się do pomyślnego rezultatu zbiórki.

Przezes Rady Opieki Społecznej
Pawłowski

„Wojewódzki Urząd Zdrowia w Brześciu nad Bugiem zawiadamia P. P. prowizorów farmacji: Kiwela Kahana, Antoniego Misiewicza i Kazimierza Sucheckiego, b. właścicieli aptek normalnych w Brześciu n/B., pomocników aptekarskich: Zygmunta Pruskiego w Milejczycach i prowizora farmacji Jana Gawrońskiego w Czernawczycach powiatu Brzeskiego, aby w terminie 1 roku zgłosili się do tutejszego Urzędu, celem uruchomienia swych aptek; o ile w terminie oznaczonym osoby interesowane, względnie ich sukcesorzy, nie zgłoszą się, ich koncesje na apteki w pomienionym m. Brześciu i innych miejscowościach będą unieważnione".

Za Wojewodę:
(—) *Dr. Pólikowski.*

Ogłoszenia o zagubionych dokumentach.

Zgubiono legitymację Nr. 2478, wydaną przez policję w Brześciu n/B., na imię **Walerji Ejsmont,** zamieszkałej w Brześciu ul. Szeroka 45, oraz metrykę ślubną, metrykę urodzenia na imię Walerji Birulla i 7000 marek. Uczciwy znalazca proszony jest o zwrot dokumentów, pozostawiając sobie w nagrodę pieniądze.

Zaginęła legitymacja, wydana przez Starostwo w Kobryniu na imię **Icka Gubenko,** zamieszkałego w Kobryniu, Bobrujska 35.

Zaginęła legitymacja Nr. 503, wydana przez Nacz. I Rejonu pow. Brzeskiego na imię **Gersza Buszmica,** zamieszk. w Wysoko-Litewskim.

Zaginęła legitymacja Nr. 1511, wydana przez Nacz. I Rejonu pow. Sarneńskiego na imię **Gersza Trachtera.**

Zaginęła legitymacja Nr. 1683, wydana przez Nacz. I Rejonu pow. Sarneńskiego na imię **Gersza Gilmana.**

Zaginęła legitymacja Nr. 403, wydana przez Nacz. II Rejonu pow. Łuninieckiego na imię **Grzegorza Baranowskiego.**

Zaginęła legitymacja Nr. 560, wydana przez Nacz. II Rejonu pow. Brzeskiego na imię **Gersza Kamienkiera,** zamieszkałego w Szereszewie.

Zaginęła legitymacja Nr. 620, wydana przez Starostwo Kamień-Koszyrskie na imię **Chomy Turkowca,** zamieszkałego w gminie Kamień-Koszyrskiej.

Zaginęła legitymacja Nr. 1140, wydana przez Naczelnika III Rejonu pow. Prużańskiego na imię **Szmula Lewina,** zamieszkałego w Kartuskiej-Berezie.

Zaginęła legitymacja Nr. 695, wydana przez D-two Zbrojowni w Brześciu na imię **Jana Bącala,** zamieszkałego w Brześciu, Grajewska Słobodka 2.

Zaginęła legitymacja Nr. 1316, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Benjamina Murawnik.**

Spaliła się legitymacja Nr. 529, wydana przez Naczelnika V Rejonu pow. Łuninieckiego na imię **Josela Garbuza,** zamieszkałego w Stolinie.

Zaginęła legitymacja Nr. 1934, wydana przez K-dę Policji w Drohiczynie na imię **Josela Bursztejna,** zamieszk. w Drohiczynie.

Skradziono dowód osobisty Nr. 1405, wydany przez Zarząd Kolejowy w Brześciu i książeczkę udziałową kooperatywy kolejowej w Brześciu Nr. 3622 — na imię **Piotra Jabłońskiego.**

Zaginął paszport wydany przez Magistrat w Międzyrzecu na imię **Mikołaja** Zająca, zamieszkałego w Międzyrzecu.

Zaginął paszport, wydany przez Policję w Brześciu na imię **Josela Karszenbauma,** zamiesz. w Brześciu.

Zaginęła karta demobilizacyjna, wydana przez P. K. U. w Kozienicach z. Radomskiej na imię **Antoniego Strzałkowskiego,** zamiesz. w Brześciu.

Skradziono paszport zagraniczny Nr. 19, serji Nr. 004707, wydany przez Starostwo Łunienieckie na imię **Chejel Heli Gorelik,** zamieszkałej w Kożan-Gródku.

Zaginęła legitymacja Nr. 2295, wydana przez Nacz. II Rejonu pow. Drohiczyńskiego na imię **Luby Lejzoruk.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2134, wydana przez Nacz. II Rejonu pow. Drohiczynskiego na imię **Nadzieji Tupica.**

Zaginęła legitymacja Nr. 378, wydana przez Nacz. II Rejonu pow. Drohiczyńskiego na imię **Mowszy Lewin,** zamieszkał. w Janowie.

Zaginęła legitymacja Nr. 317, wydana przez Nacz. Rejonu na imię **Zelmana Galperna,** zamieszkałego w Błudniu, gm. Bereskiej, pow. Prużańskiego.

Zaginęła legitymacja Nr. 1257, wydana przez K-dę Policji w Prużanie na imię **Arona Kaca,** zam. w Prużanie.

Zaginęła legitymacja Nr. 2569, wydana przez Nacz. Rejonu na imię **Stefana Karczewskiego,** zamieszkałego w Michałkach pow. Prużańskiego.

Zaginęło zaświadczenie Nr. 480, wydane przez Wójta gm. Kosieckiej pow. Brzeskiego na imię **Gerasima Poleszczuka,** zamieszkał. we wsi Czernie pow. Brzeskiego.

Zaginął paszport, wydany przez Wójta gm. Masiewskiej pow. Prużańskiego na imię **Antoniny Czarnieckiej,** zamieszkałej w Brześciu (Twierdza).

Zaginął dowód osobisty, wydany przez Starostwo Suwalskie na imię **Andrzeja Diemjanowa,** zamieszkałego w Brześciu.

Skradziono legitymację Nr. 892, wydaną przez Nacz. III Rejonu pow. Łuninieckiego na imię **Timofieja Osowicza.**

Zaginęła legitymacja, wydana przez Wójta gm. Motykały pow. Brzeskiego na imię **Stanisława Naumuka,** zamieszkałego w gm. Motykały.

Zaginęła legitymacja, wydana przeż Nacz. IV Rejonu pow. Brzeskiego na imię **Edwarda Ryla,** zamieszkałego w Nejbrowie.

Skradziono legitymację Nr. 2631, wydaną przez Naczelnika II Rejonu pow. Drohiczyńskiego na imię **Wiktora Dorohokupiec.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2104, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Rochli Kagan.**

Zaginęła legitymacja Nr. 3715, wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Nochima Abramowicza.**

Zaginęła legitymacja Nr. 779, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Josel-Hirsz Ajzenberg.**

Zaginęła legitymacja Nr. 584, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Nechemji Kołodnego.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2977, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Naty Mielnika.**

Zaginęła legitymacja Nr. 890, wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Judesa Garbuza.**

Zaginęła legitymacja Nr. 141, wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Michela Mieleckiego.**

Zaginęła legitymacja Nr. 1468 wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Rachili Naryńskiej.**

Zaginęła legitymacja Nr. 1490, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiego na imię **Nochima Czudnera.**

Zaginęła legitymacja Nr. 2453, wydana przez K-dę Policji pow. Pińskiegó na imię **Michela Epsztejna.**

Zaginęła legitymacja Nr. 3985, wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Złaty Szachat.**

Zaginęła legitymacja Nr. 3875, wydana przez Starostwo Pińskie na imię **Noego Basewicza.**

Skradziono dowód osobisty, wydany przez Starostwo Brzeskie na imię **Szczepana Czupurowicza,** strażnika Etapu Emigracyjnego w Brześciu.

Zaginęła legitymacja Nr. 300, wydaną przez Nacz. Rejonu w Kamieniu-Koszyrskim na imię **Ruchli Najman,** zamieszkał. w Kamieniu-Koszyrskim.

Zaginął paszport Nr. 2955, wydany przez Komitet Rosyjski w Warszawie na imię **Andrzeja Zienczyka,** zamieszkałego w Kamieniu Koszyrskim.

Skradziono kartę pobytu Nr. 3407/1, wydaną przez Starostwo Kamień-Koszyrskie na imię **Aleksandra Fińk,** zamieszkałego w majątku Rakowy-Las gm. Kamień-Koszyrskiej.

Skradziono legitymację Nr. 701, wydaną przez Nacz. II Rejonu pow. Sarneńskiego na imię **Sipy Szpilmana,** zamieszkałego w Dąbrowicy.

Skradziono legitymację Nr. 439, wydaną przez Naczelnika II Rejonu pow. Sarneńskiego na imię **Michela Lindelmana,** zamieszkałego w Dąbrowicy.

Zaginęła legitymacja, wydana przez Naczelnika III Rejonu pow. Łuninieckiego na imię **Józefy Popowskiej.**

Sąd Okręgowy w Pińsku rozpoznawszy w dniu 27 X 1921 r. sprawę Atanazego Tkaczuka, oskarżonego z art. 1 Rozp. Kom. Gen. z dnia 19 listopada 1919 roku i na zasadzie art. 26 cz. 1, 29, 30, 32, 41, 44, 52 p. 9, 10, 12, 13 art. 54 ust. 2 Ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej z dnia 2 lipca 1920 roku, art. 3 ust. 3 przep. przech. do K. K. art. 30 i 34 K. K. 771, 776, 977, 999 U. P. K., 60, 61, 62 Ust. o koszt. Sąd art. 5 p. „b" i „c" Ustawy o amnestji od dnia 24 maja 1921 roku. Orzekł: mieszkańca wsi Wyszewicze. gminy Pińkowskiej, powiatu Pińskiego, Atanazego, syna Andrzeja Tkaczuka, lat 37, skazać na osadzenie w więzieniu, zamieniającem dom poprawy, na przeciąg miesięcy ośmiu, ze skutkami tej kary, przewidzianemi w art. 30 i 34 K. K. oraz na grzywnę w wysokości stu tysięcy marek. Skazać Tkaczuka na uiszczenie opłaty sądowej w kwocie dziesięciu tysięcy czterysta marek i na opłacenie kosztów sądowych. Koszta sądowe, w razie niewypłacalności Tkaczaka odnieść na rachunek Skarbu. Na mocy Ustawy o amnestji z dnia 24 maja 1921 roku zmniejszyć Tkaczukowi wymierzoną mu karę pozbawienia wolności o połowę i skazać go na osadzenie w więzieniu, zameniającem dom poprawy, na cztery miesiące, ze skutkami tej kary, przewidzianemi w art. 30 i 34 K. K. zaś wymierzoną Tkaczukowi grzywnę darować.

Prokurator *w. z. Falewicz.*
p. o. Sekretarza (podpis nieczytelny).

DRUKARNIA „ORKA". BRZEŚĆ, UL. ZYGMUNTOWSKA 63